

Rederscentrale

Informatieblad SEPTEMBER 2023

Toekomstperspectief onder druk

Zeevisserfonds

Vijverstraat 47 bus 3 - 8400 Oostende

Tel: 059 509 555

Fax: 059 509 525

info@zeevisserfonds.be

PREVIS
Preventie van arbeidsongevallen aan boord van Visserijsschepen

Voor een veilige visserij
met oog voor
de reële noden van de vissers

Download de Previs App!

Contact:

Luk Louwagie +32 477 68 25 00

previs@zeevisserfonds.be

Het kantoor is enkel open op afspraak - we zijn van ma - do van 08u30 - 12u15 en van 13u00 - 17u00 en op vrijdag van 08u30 - 12u30 telefonisch bereikbaar op het nummer 059/509 555

Informatieblad van de Rederscentrale

Verantwoordelijke uitgever:

Rederscentrale:
H. Baelskaai 20, bus 0.2
8400 Oostende
Tel. 059 32 35 03
E-mail: info@rederscentrale.be

Hoofredactie - Emiel Brouckaert (EB)

Redactie:
Zarah Bellefroid (ZB)
Sander Meyns (SM)
Marc Vieren (MV)
Jasmine Vlietinck (JV)

Iedere auteur behoudt de verantwoordelijkheid over de inhoud van zijn/haar bijdrage.

COLOFON

Wenst u ook te adverteren in ons blad? Neem vrijblijvend contact met ons op via bovenstaande gegevens.

SEPTEMBER 2023

INHOUD

Controles en rapporteringen hypotheekeren toekomstperspectief visserijsector	3
Klimaatrubriek	5
Vangstmogelijkheden en visserijbeheer	7
PO-overleg Garnaal- en Kustvisserij	11
Aandachtspunten van de Rederscentrale	13
Aanvoer & besomming	15
Stand der vangsten	16
Innoverend vissen	18
Ruimtelijke Ordening	21
GMDSS-opleiding	23
Visserij Verduurzaam	25
Marktsituatie in de zeevisserij	28
Vergelijkende zeevisserijstatistiek	30

U wil toch ook kosten besparen?

Laat u vrijblijvend informeren!

DBMatic V2

- ☑ Live data in online portals
- ☑ Draadloze sensoren
- ☑ Meerdere reders gingen u voor!
- ☑ Koppeling bestaande systemen
- ☑ Waardevolle data zoals brandstofverbruik en touwlengtefactor

Een product van

De Boer Marine
nautical & satellite solutions

+31 (0) 527 308500 | sales@deboermarine.nl
Westwal 9 8321 WG Urk, Nederland

VLAAMSE VISVEILING_{nv}
ZEEBRUGGE & OOSTENDE

Het aanvoerpunt voor verse vis in Vlaanderen

Afdeling Zeebrugge
Noordzeestraat 201
8380 Zeebrugge
Tel: +32 50 55 99 33
Fax +32 50 55 99 35

Afdeling Oostende
Sprotplein 2
8400 Oostende
Tel: +32 50 55 99 38
Fax +32 59 32 04 46

@: info@vlvis.be • Web: www.vlvis.be

Controles en rapporteringen hypothekeer toekomstperspectief visserijsector

De visserijsector wordt momenteel overspoeld door allerlei controles en rapporteringen. Recent werd binnen de schoot van de Rederscentrale opnieuw meldingen gemaakt van bijkomende aandachtspunten bij inspecties, bijvoorbeeld inzake 'welzijn op het werk'. Uiteraard verzet de Rederscentrale zich niet tegen controles, maar de administratieve rompslomp zou heel wat eenvoudiger en efficiënter moeten kunnen worden afgehandeld. Met de verkiezingen in het vooruitzicht vraagt Rederscentrale duidelijkheid: heeft de visserijsector nog een toekomstperspectief of zullen de administratieve lasten vanuit diverse overheidsniveaus nog verder opgedreven worden wat tot een onwerkbaar situatie leidt en rederijen de moed zal doen opgeven?

Vissen en navigeren behoren tot de kerntaak van schippers, maar steeds vaker dienen ze zich een weg te banen in een overvloed aan maatregelen en controlesystemen. De aanwerving van een administratief bediende is hiervoor als het ware tegenwoordig geen overbodige luxe meer. Hoewel er algemeen gesteld wordt dat administratieve vereenvoudiging de toekomst is, legt iedere overheidsinstantie nieuwe wetten en maatregelen op waardoor het soms niet meer werkbaar lijkt. IT-kennis is voor schippers vandaag de dag een must geworden. Het grote probleem voor die schippers is dat zij het bos door de bomen niet meer zien en hun zeereis aanvatten met een enorme schrik om ongewild een administratieve fout te maken met enorme consequenties.

Een overzicht van bronnen van wetgevingen en vaak mogelijkheden tot controles / audits:

VN: FAO, IMO, ILO, WTO, WHO etc.

EU: Raad, Parlement, Commissie (verschillende Directo-
raten-Generaal zoals MARE, ENV, SANTE etc.)

Belgische Federale Overheidsdiensten (FOD):

- Mobiliteit: bemanningsregels, technische regels, navigatie, veiligheid etc.
- Werk, arbeid & sociaal overleg: tewerkstelling, arbeidsovereenkomsten, sociale voordelen, welzijn op het werk etc.
- Financiën: douane, fiscaliteit etc.
- Volksgezondheid: voedselveiligheid, milieunormen etc.
- Economie: energienormen, bedrijfsresultaten etc.
- (al de voorgaande): ruimtelijke planning op zee etc.
- etc.

Regionaal Vlaamse departementen en agentschappen:

- Landbouw & visserij: vangstbeperking, beperking visserij-activiteit, positierapportering, technische regelgeving, ruimtelijke regelgeving, milieunormen, traceerbaarheid, marktwerking, duurzaamheid, financiering etc.

- Maritieme dienstverlening & kust: havenstructuur, reddingsdiensten, kustbeheer etc.
- Onderwijs
- etc

Beleid, beheer en opvolging van al deze onderdelen liggen dus verspreid over de genoemde instanties en soms wordt nog verder gedelegeerd naar provinciaal of gemeentelijk niveau wat nog extra contacten vergt in de sector. Tevens moet er voor de Belgische visserij rekening mee worden gehouden dat veel van deze onderdelen ook onder een specifiek beleid, beheer en opvolging vallen van derde landen, vooral het Verenigd Koninkrijk en ook Noorwegen.

Concreet betekenen de spreiding van en de afstanden tot de visgebieden, en het aanlopen van vreemde havens dat de Belgische visserij bij administratieve afhandelingen vaak het risico loopt op oponthoud en economische der-
ving buiten de wil van de reder om.

Het probleem is niet alleen de hoeveelheid aan rapporteringen, maar ook dat bij technische mankementen de rederij en bemanning de nadelen ervan ondervinden. Tevens wordt bij controle, naast een angst om in de complexiteit iets vergeten te hebben, een extra werklust gelegd op de bemanning die soms uren ter beschikking moet blijven van de controleurs om hen wat ze wensen te controleren, aan te bieden. Nogmaals, controle blijft nodig, maar de overtuiging is er dat met alle reeds bestaande systemen de lasten, zowel voor vissers als rederijen, als voor overheden en controleurs gevoelig verminderd kunnen worden.

De Rederscentrale blijft bereid om hierover met alle betrokkenen het overleg verder te zetten, maar vraagt duidelijkheid. Als de verschillende overheden nog in de visserijsector geloven, dan moet er dringend werk gemaakt worden van administratieve vereenvoudiging en moeten de hoeveelheid rapporteringen en controles efficiënter en klantvriendelijker toegepast worden. De combinatie van bovenvermelde zaken en de moeilijke economische situatie waarin de Belgische visserijsector zich momenteel

Stedelijke Vismijn Nieuwpoort

DUURZAAM GEVANGEN VIS
VERSE GARNALEN
VERSE KUSTVIS

Erkende garnaalzeef en
machinale sortering voor platvis

Thuiskoopsysteem van de
Vlaamse visveiling met gunstige
tarieven voor reders en vissers

 vismijn@nieuwpoort.be
tel. 058 22 49 71

De Boer Marine

nautical & satellite solutions

IT & Internet aan boord?
Dat levert **De Boer Marine!**

Verzekerd van de **nieuwste** technieken (**VSAT / Starlink**)

Cybersecurity aan boord

Aantrekkelijke voorwaarden

Direct een **expert** aan de lijn!

www.deboermarine.nl | sales@deboermarine.nl | +31 (0) 527 308500 | Westwal 9, 8321WG Urk, Nederland

bevindt – denk maar aan de gevolgen van de brexit en de brandstof- en grondstoffencrisis – maakt het zeer uitdagend om het hoofd boven water te blijven houden.

Rederscentrale zal zeker met het aankomende verkiezingsjaar en het Belgische voorzitterschap van de Europese Raad een duidelijk antwoord vragen aan beleidsmakers op de vraag of zij nog een toekomst zien voor onze sector. Op dit moment heerst het gevoel dat men er een dubbele agenda op nahoudt. Enerzijds weerklinkt steeds de bood-

schap dat de visserijsector blijvend ondersteund moet worden en een cruciale rol bezit op vlak van voedselvoorziening, maar anderzijds komen tal van reglementeringen en controles op de sector af die het in de praktijk bijna onhaalbaar maken om een visserijbedrijf uit te baten en te durven investeren in de toekomst.

EB/SM ■

Klimatrubriek

De Green Deal, de Farm to Fork-strategie, de jaarlijkse COP-conferenties; het woord “klimaatdoelstellingen” is alomtegenwoordig in het nieuws en is reeds enkele jaren een Hot Topic op de prioriteitenagenda van de diverse beleidsniveaus. De huidige energiecrisis heeft ertoe geleid dat het debat inzake groene, maar betaalbare energie ook aan tafel wordt gevoerd bij de doorsnee Vlaamse gezinnen. De vooropgestelde beleidsplannen met betrekking tot het klimaat zullen echter ook een aanzienlijke impact hebben op de visserijsector. In onderstaande rubriek van het Rederscentrale-informatieblad komen maandelijks klimaat-gerelateerde topics aan bod. In deze editie staan we stil bij het vertrek van Frans Timmermans bij de Commissie en de State Of The Union van Commissievoorzitter Ursula Von Der Leyen.

Vertrek Timmermans

Eind 2019 stelde de Europese Commissie haar plan voor in de strijd tegen klimaatverandering. De zogenaamde Green Deal heeft als doelstelling een klimaatneutraal Europa tegen 2050. Sinds de lancering van het plan had Frans Timmermans, tevens uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie, een voortrekkersrol in dit dossier. De Nederlandse politicus was reeds sinds 2014 actief binnen de Commissie, maar werd onder het bewind van voorzitter Ursula von der Leyen verantwoordelijk voor diverse klimaat-gerelateerde topics. Zo stond hij mee aan de wieg van het wetgevend kader dat de uiteindelijke uitrol van de Green Deal-doelstellingen mogelijk zou moeten maken. Daarnaast was hij onder meer ook verantwoordelijk voor dossiers met het oog op biodiversiteitsbescherming.

Eind augustus werd echter aangekondigd dat Timmermans de Europese Commissie verlaat en terugkeert naar het politieke toneel in eigen land. Na het ontslag van Minister-president Mark Rutte afgelopen zomer, zullen er immers vervroegde verkiezingen plaatsvinden in Nederland. In het kader hiervan werd Frans Timmermans voorgesteld als lijsttrekker van PvdA/GroenLinks.

Uitvoerend vicevoorzitter Maros Sefcovic werd door voorzitter von der Leyen aangeduid als de opvolger van Timmermans. De Slovaak wordt dan ook verantwoordelijk voor het Green Deal-dossier en zal de belangrijke taak in handen krijgen om van de praktische uitrol van het ambitieuze plan een succes te maken.

State of the Union – von der Leyen

Met nog louter 9 maanden tot de Europese burgers de kans krijgen om hun stem uit te brengen in de Europese verkiezingen lijkt het hoog tijd voor de Europese Commissie om een stand van zaken op te maken van de voorbije

legislatuur. Zo gaf Europees Commissievoorzitter Ursula von der Leyen op 13 september 2023 in het Europees Parlement haar State Of The Union. In deze toespraak gaf ze aan dat voedselzekerheid en natuurbehoud/biodiversiteitsbescherming niet als aparte entiteiten aanzien mogen worden. In huidige tijden waarin we geconfronteerd worden met het Russisch-Oekraïens conflict, hoge energieprijzen, maar ook klimaatfenomenen zoals overstromingen, droogtes en bosbranden is het dan ook essentieel dat we gezamenlijk van zowel voedselzekerheid als natuurbescherming onze absolute prioriteit maken.

Hoewel von der Leyen voornamelijk focuste op de landbouw en visserij niet specifiek vermeldde, is het een boodschap die onze visserijsector uiteraard ook al langer uitdraagt. De crisissen van de afgelopen jaren hebben aangetoond hoe snel de voedselvoorziening in Europa in het gedrang kan komen en welke cruciale rol de visserij als primaire sector hierin speelt.

Voor de visserij komt het er specifiek op neer dat er ruimte moet blijven voor duurzame activiteiten en er beter afgewogen moet worden hoe die ruimte wordt ingepalmd door windmolenparken en gebiedssluitingen. Naast het bijdragen tot de voedselzekerheid blijft de Europese visserijsector sterk inzetten op verduurzaming en innovatie van de vaartuigen om zo de energietransitie mogelijk te maken en de Green Deal-doelstellingen te behalen. De zoektocht naar hernieuwbare energiebronnen die op grote schaal toepasbaar zijn en die de rentabiliteit van de rederijen niet in het gedrang brengen, blijkt echter een werk van lange adem waarvoor geen pasklare oplossing voor handen is. Het is dan ook primordiaal dat de visserijsector voldoende tijd en de nodige steun krijgt om deze doelstellingen te realiseren.

ZB ■

OP ONS KUNT U REKENEN

Radio Holland is wereldwijd toonaangevend in navigatie & communicatie, IT aan boord en Service & Onderhoud. Wij staan bekend om onze 24/7 service verlening en ons ongeëvenaarde netwerk van service locaties. Over de hele wereld laten reders hun apparatuur aan boord onderhouden en repareren door onze technische specialisten, die altijd en overal klaar staan.

Groenlandstraat 93, 8380 Zeebrugge | T +32 50 55 98 55 | E service.zeebrugge@radioholland.com

De scheepswerf voor de visserij in Zeebrugge!

MECHANIEK

MACHINERING

LASSEN

DROOGZETTING

+32 50 54 45 41 ■ Boomkorstraat 7/8, 8380 Zeebrugge ■ gardec.be

Vangstmogelijkheden en visserijbeheer

ICES publiceerde eind juni wetenschappelijke adviezen over vangstmogelijkheden 2024 voor een groot aantal bestanden. Ondanks het feit dat de meeste visbestanden in de Noordzee en Westelijke Wateren er goed voor staan, worden heel wat verlagingen geadviseerd. Rederscentrale werd uitgenodigd op het kabinet van minister Crevits om samen te zoeken naar oplossingen voor deze problematiek. Vervolgens rapporteren we over een akkoord dat de Europese Commissie begin vorige maand heeft bereikt met het VK over een aantal aspecten inzake visserijbeheer. Daarnaast werkt Rederscentrale ook aan een antwoord op een aantal specifieke VK-consultaties. En we eindigen met goed nieuws, namelijk de vastleggingen door de Europese Commissie van de uitzonderingen op de aanlandplicht voor de volgende drie jaar liggen momenteel ter nazicht bij het Europees Parlement.

Vangstmogelijkheden 2024

Zoals reeds meegegeven in de juli 2023-editie van dit informatieblad, geeft ICES jaarlijks aan de Europese Commissie en aan andere visserijbeheerinstanties eind juni een advies over de vangstmogelijkheden van een groot aantal visbestanden voor het volgende jaar. Voor het opstellen van wetenschappelijk advies wordt per soort rekening gehouden met vier parameters, namelijk de vangsten, de rekrutering, de visserijsterfte en de biomassa. Vooral het advies voor tong in de Ierse zee is dramatisch, want daar dreigt een verbod op tongvangst, onder andere door de combinatie van een lagere biomassa en hogere visserijsterfte. Ondanks tegenovergestelde vaststellingen van onze vissers op zee, zijn de adviezen voor heel wat andere stocks eveneens zeer ongunstig. Dit zal hoe dan ook dramatische gevolgen hebben voor de rentabiliteit van onze sector in 2024.

Rederscentrale is net als de Europese Adviesraden van mening dat de Europese Commissie zich de komende maanden moet verdiepen in de ICES-adviezen en niet louter het hoofdadvis in acht moet nemen maar ook rekening moet houden met andere aspecten zoals de socio-economische situatie van de vissersvloot. De referentie 'maximaal duurzame opbrengst' mag niet als vaststaand punt beschouwd worden. Voor een bepaald aantal soorten heeft ICES besloten in het voorjaar van 2024 een zogenaamde benchmark te organiseren, wat eveneens kan leiden tot gewijzigde inzichten en adviezen. In november gevraagd zal worden om de nodige informatie over te maken ter voorbereiding hiervan. Het gaat om tong in de Ierse Zee, Noordzee en Golf van Biskaje en zeeduivel in de Noordzee en het Westen van Schotland. Ter voorbereiding van deze benchmarks plant Rederscentrale een overleg met ILVO ten einde de nodige input vanuit de Vlaamse visserijsector zeker te laten meenemen naar ICES.

Als we specifiek kijken naar het tongadvies, bijvoorbeeld in de Ierse Zee, dan stellen we vast dat hier geen stabiliteitsclausule werd ingebouwd waarbij slechts een maximale procentuele stijging of daling mogelijk is. Voor deze stock ligt louter een bijvangstquotum op tafel, wat op financieel vlak onwerkbaar is en niet strookt met de bevindingen van vissers op zee. Daarom vroeg

de visserijsector tijdens een overleg op 28 augustus steun aan minister Crevits om een minder drastische daling van het quotum mee te ondersteunen tot de resultaten van de geplande benchmark, die plaatsvindt in februari 2024, gekend zijn. Daarnaast werden drie prioriteiten naar voor geschoven om de komende maanden verder te analyseren teneinde een desastreus quotumverlaging te vermijden. Er werd naast tong in de Ierse Zee (ICES-gebied 7a) ook geopteerd voor tong in het oostelijk deel van het Engels Kanaal (7d) en het westelijk deel van het Engels Kanaal (7e). Daarnaast meldde Rederscentrale ook problemen met de adviezen voor schol in het oostelijk Engels Kanaal, schol en tong in het Bristolkanaal, tong in de Noordzee, tong in de Keltische Zee, tongschar en zeeduivel Noordzee. Voor een aantal andere soorten, zoals kabeljauw en rog, worden de adviezen pas in het najaar verwacht.

De eerstvolgende visserijministerraad ging door op 18 en 19 september bij het ter perse gaan van deze editie en minister Crevits had een bilateraal overleg gevraagd met EU-Commissaris Sinkevičius omtrent de Belgische bezorgdheden en prioriteiten. Het is cruciaal dat deze nu overgemaakt worden want de EU-standpunten zijn volop in opmaak te voorbereiding van het overleg met derde landen. In november starten vervolgens de onderhandelingen met het VK en Noorwegen met als doelstelling een akkoord te bereiken tegen 10 december. Op 11 en 12 december gaat dan de EU-visserijministerraad door, waar de op basis van overeenkomsten met derde landen, de EU TAC's en quota vastgelegd zouden moeten worden.

Visserijbeheer

Overeenkomst tussen het VK en EU over een beter visserijbeheer

Het Speciaal Comité voor de Visserij (SCF) tussen de EU en het VK opgestart op basis van het Handels- en Samenwerkingsakkoord heeft drie overeenkomsten gesloten voor een beter visserijbeheer in de gedeelde zeegebieden. Het gaat om de invoering van een mechanisme voor vrijwillige overdrachten van vangstmogelijkheden in de loop van het jaar dat beide vlooten zal helpen de beschikbaarheid aan hun specifieke

VANQUATHEN-LOMBAERTS-EGGERMONT

ADVOCATENASSOCIATIE

Georges VANQUATHEN (†)
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 KNOKE-HEIST

Tel. 0032 50 51 43 43
G.S.M. 0032 499 07 87 34

E-mail info@vanquathemenpartners.be

BTW BE 0502.301.830

Visserijreglementering
Maritiem recht
Handels- en vennootschapsrecht
Faillissementsrecht
Bouwrecht en contracten
Huurrecht: handel en privaat
Verkeersrecht
Invorderingen
Familierecht

SOCIAAL SECRETARIAAT • VERZEKERINGEN
FINANCE

Besox verwerkt al **73 jaar** de lonen van de Belgische Zeevisserij. Hiervoor hebben we dagelijks **5 payroll experts** ter beschikking staan in onze kantoren te **Knokke-Heist** en **Oostende**!

Offerte aanvragen of gesprek inplannen?

Heidi Vanooteghem | 0499 94 07 62
heidi.vanooteghem@besox.be

**Kalvekeetdijk 179 bus 4
8300 Knokke-Heist**

Thomas Morbee
050 63 07 07

Patricia De Baene
050 63 07 18

Christa Meysseman
050 63 07 90

Katrien Van Den Bruaene
050 63 07 23

**Hendrik Baelskaai 25
8400 Oostende**

Karin Pyfferoen
059 44 70 25

WWW.BESOX.BE

operationele behoeften aan te passen. Vrij vertaald betekent dit een akkoord over de procedure voor quotaruiten tussen de EU(-lidstaten) en het VK.

Daarnaast is er ook vooruitgang geboekt bij de besprekingen van het beheer van vier gedeelde bestanden: tongschar, witje, tarbot en griet. De EU en het VK hebben een aanbeveling aangenomen met een nieuw kader voor de vaststelling van totaal toegestane vangsten (TAC's) voor deze vier bestanden, nadat ICES heeft verklaard dat de huidige beheeraanpak duurzaamheidsrisico's met zich meebrengt. Dit kader omvat nieuwe TAC's voor sommige bestanden in het Engels Kanaal en in het Skagerrak, en de verdeelsleutel tussen de EU en het VK.

Tot slot zijn er de gemeenschappelijke richtlijnen voor kennisgevingen. Onder het Handels- en Samenwerkingsakkoord moeten zowel de EU als het VK de andere partij in kennis stellen van alle beheersmaatregelen die zij nemen in hun respectievelijke wateren die gevolgen kunnen hebben voor de vaartuigen van de andere partij. De nieuwe richtlijnen bieden nu duidelijkheid over dit proces, onder meer over termijnen voor kennisgevingen, gestandaardiseerde inhoud van kennisgevingen en over de betrokkenheid bij kennisgevingen.

Virginijus Sinkevičius, Europees Commissaris voor Milieu, Oceanen en Visserij zei hierover: *"Deze overeenkomsten tonen aan dat de EU en het VK doeltreffend kunnen samenwerken in het kader van het Handels- en Samenwerkingsakkoord tussen de EU en het VK. Deze overeenkomsten zullen het duurzame beheer van onze gedeelde visbestanden verbeteren en beide vloten ondersteunen. Het toont het succes aan van onze samenwerking om onze nieuwe visserijrelaties te normaliseren en vormt een sterke basis voor voortdurende samenwerking rond uitdagingen op het gebied van gedeeld beheer."*

Bovenstaande overeenkomsten kunnen geraadpleegd worden in het publicatieblad van de Europese Unie via <https://eur-lex.europa.eu/>.

Engelse consultaties

Zoals reeds vorige maand aangekondigd, heeft DEFRA (het Britse departement bevoegd voor Milieu, voeding en Plattelandszaken) haar verdere stappen in het streven naar een bloeiende, duurzame visserijsector en een gezond milieu, uiteengezet. De plannen zijn voornamelijk gericht op visserijbeheer, gebaseerd op wetenschappelijke analyses en de expertise van eigen vissers om ervoor te zorgen dat de Britse visbestanden tot ver in de toekomst gezond en duurzaam zijn.

Dit nieuwe systeem zal worden ondersteund door visserijbeheerplannen, waarvan de eerste zes in juli werden gepubliceerd en voor raadpleging beschikbaar zijn. De beheerplannen hebben betrekking op krab en kreeft, wolken, sint-jakobsschelpen, zeebaars, niet-ge-

quoteerde demersale soorten in het Engels Kanaal en platvisbestanden in de zuidelijke Noordzee en het oostelijk deel van het Engels Kanaal. Daarnaast wordt er ook geconsulteerd over teruggooi en monitoring op afstand. De managementplannen voor zeebaars en sint-jakobsschelpen zijn ontwikkeld in samenwerking met de regering van Wales.

Rederscentrale werkt momenteel aan een antwoord op de consultaties over plannen die voor de Vlaamse visserij het meest van belang zijn. Zo zijn er bijvoorbeeld de beheerplannen voor niet-gequoteerde demersale soorten. In dit kader denkt DEFRA onder meer aan een minimum aanlandingsmaat voor zeebaars van 23 cm. Praktisch gezien lijkt dit niet evident. Ook voor tongschar, tarbot en griet liggen gelijkaardige maatregelen op tafel. Een andere mogelijke maatregel is de uitbreiding naar het Engels Kanaal van de maximum 100 mm maaswijdte voor bordenvissers. Andere consultaties waarop Rederscentrale tegen de deadlines in oktober zeker een antwoord zal formuleren, zijn de beheerplannen voor platvisbestanden in de zuidelijke Noordzee en het oostelijk deel van het Engels Kanaal, Discards en Remote Electronic Monitoring.

Uitzonderingen op de aanlandplicht

Op 1 januari 2016 trad de aanlandplicht in werking. Deze werd gradueel over de periode 2016-2018 ingevoerd. Sinds 1 januari 2019 geldt er een volledige aanlandingsplicht voor vissoorten onderworpen aan vangstbeperkingen (quotumsoorten).

Gelukkig zijn er in het bewuste artikel 15 van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) ook uitzonderingsmogelijkheden voorzien. Het gaat daarbij om soorten waarvan het overlevingspercentage bij teruggooi volgens het best beschikbare wetenschappelijke advies hoog is of om soorten waarvoor het realiseren van een grotere selectiviteit zeer moeilijk te verwezenlijken is of gepaard gaat met uitzonderlijk hoge kosten. Zo is er bijvoorbeeld de hoge overleving van schol gevangen met BT2-tuig in alle gebieden. Deze uitzonderingen werden tot nu toe vastgelegd in jaarlijkse teruggooiplannen, maar vanaf 2024 worden deze driejaarlijks. Na grondige voorbereidingen, waaronder gezamenlijke aanbeveling door de regionale lidstaatgroepen, adviezen van AC's en evaluatie door het wetenschappelijk, technisch, economisch comité voor visserij van de Europese Commissie (STECF), werden de meeste voorstellen opgenomen in een ontwerp-uitvoeringsbesluit dat momenteel voor nazicht is voorgelegd aan het Europees Parlement. Voor de Belgische visserij betekent dit dat de huidige uitzonderingen hoogst waarschijnlijk ook voor de komende drie jaar van toepassing zullen blijven. Dit is goed nieuws, want die uitzonderingen zijn noodzakelijk om onwerkbare situaties aan boord te vermijden.

TRANSPORT & LOGISTIC SOLUTIONS

Flexibel al je vangsten lossen vanuit de Golf van Biskaje tot aan de Noorse zone?

Vebatrans denkt met je mee, want de vangst is altijd **variërend** en ieder seizoen is anders in de visserij.

Wij zorgen dat het **transport** daarbij aansluit van en naar **alle havens** tussen Cherbourg in het Zuiden en Kopervik in het Noorden.

Samen zorgen we er zo voor dat de markt een **constante aanvoer** van kwaliteits producten heeft.

Een goede markt bouw je samen op!

+31 6 33317293

Wij zijn altijd makkelijk en snel te bereiken via Whatsapp.

Vebatrans B.V. De Meer 10, 8321 MT Urk, Nederland

PO-overleg Garnaal- en Kustvisserij

Op vrijdag 1 september vond in de vergaderzaal van de Rederscentrale een PO-overleg Garnaal- en Kustvisserij plaats. Het belangrijkste onderwerp op de agenda was de Wnb (Wet natuurbescherming) garnalenvergunning in Nederlandse wateren. Sindsdien is er nog een evolutie geweest die hieronder ook wordt meegegeven. Daarnaast werden op het overleg verschillende onderwerpen van belang voor de Belgische kust- en garnalvisserij besproken. Specifiek werd ook een korte voorstelling van het OVIS-project Monitoring Kustvaartuigen gegeven.

Evolutie Wnb-garnalenvergunning in Nederlandse wateren

Als eerste agendapunt van het PO-overleg werd een stand van zaken gegeven omtrent de Wnb-garnalenvergunning Nederlandse wateren. In het kader van de beroepszaak omtrent de afgelopen Wnb-vergunning (2018-2022) werd eind 2022 door de rechtbank beslist dat er toch sprake is van procesbelang. Daarom vond op dinsdag 31/01/2023 een zitting plaats bij de rechtbank Noord-Holland in Groningen. Begin juni werd de uitspraak van rechtbank Noord-Holland bekend gemaakt. Volgens deskundigen die de rechtbank heeft aangesteld en de rechter die de zitting voorzat, valt niet uit te sluiten dat de visserij de beschermde natuurgebieden schaadt. Bijgevolg besliste de rechtbank dat er destijds in 2018 in feite geen vergunning mocht worden verleend aan de Belgische garnalenvisserij. Het Nederlandse ministerie tekende hoger beroep aan.

Vooralsnog verandert de uitspraak van de rechtbank niets in de praktijk. De Rederscentrale ontving namelijk op 4 april een gedoogbeschikking voor de Belgische garnalvisserij tot 1 oktober 2023. Daarnaast wordt de nieuwe vergunningaanvraag als een losstaand dossier aanzien door het Nederlandse ministerie. Wel vreest Rederscentrale dat de uitspraak als precedent kan worden gebruikt bij een oordeel over bezwaren tegen de nieuwe vergunningsprocedure.

Binnen de lopende gedoogbeschikking werd de intentie van het plaatsen van een katalysator opgenomen. Voor 01/05/2023 diende dit schriftelijk aantoonbaar gemaakt te worden voor de rederijen die besloten een individuele aanvraag in te dienen. Voor de collectieve groep van de andere Belgische vaartuigen werd door de Rederscentrale een onderbouwde verklaring opgesteld om een uitzondering aan te vragen.

Dit volgde op het initieel initiatief van de Rederscentrale om op 23 december 2022 een collectieve aanvraag in te dienen voor een Wnb-vergunning voor de betrokken leden vanaf 2023, op basis van de Passende Beoordeling en stikstofberekeningen. Deze stikstofberekeningen, die steeds op nul dienen uit te komen, zorgden echter voor te weinig uren voor de Belgische vaartuigen in de Vlake van de Raan en Westerschelde. Meer uren kunnen worden bekomen bij een verminderde uitstoot door de aanschaf van

een katalysator. Om die reden hebben enkele rederijen aangegeven een individuele aanvraag in te dienen, wegens frequent vissen in de desbetreffende gebieden. Halverwege juli ontving de Rederscentrale een aanvullingsverzoek van het Nederlandse ministerie om de collectieve vergunningaanvraag correct en volledig te kunnen beoordelen alvorens een besluit gemaakt kan worden.

Dit kwam er nadat begin juli de Rederscentrale de melding ontving dat het Nederlandse Ministerie een handhavingsverzoek heeft ontvangen van enkele Nederlandse natuurorganisaties tegen de garnalenvisserij door Belgische vissers in de Nederlandse Natura 2000-zones. Daarnaast werd de Rederscentrale halverwege september op de hoogte gebracht door het Nederlandse ministerie van de ontwikkelingen rond het gedoogbeleid binnen Nederland. Door beperkte capaciteit van katalysatoren bij de leveranciers zijn er nog heel wat vaartuigen die nog geen katalysator hebben kunnen installeren. Ook Belgische vaartuigen hebben deze investering nog niet kunnen doen. Mede daardoor heeft het Nederlandse ministerie het voornemen om de huidige gedoogbeschikking te verlengen. Hoe lang de gedoogbeschikking verlengd zal worden, was op het moment van de publicatie van dit informatieblad, niet duidelijk.

Verder heeft de Rederscentrale vernomen dat de Nederlandse visserijsector samen met de natuurorganisaties een toekomstvisie voor de garnalenvisserij bespreekt. Er is aangegeven dat betrokkenheid van de Belgische garnalenvissers bij een dergelijk initiatief voor alle partijen belangrijk kan zijn.

Hoewel er nog steeds grote onzekerheid heerst bij de garnalenvissers omtrent een al dan niet nieuwe vergunning, is er, nu de gedoogperiode wellicht verlengd zal worden, wat meer tijd om aan de voorwaarden te kunnen voldoen. De Belgische rederijen die actief zijn binnen deze gebieden zijn of worden nog per mail hiervan op de hoogte gebracht.

Andere onderwerpen op het kust- en garnaal-visserijoverleg

Als tweede aandachtspunt op het PO-overleg werd een overzicht gegeven van de marktsituatie van de kust- en garnalenvisserij. Normaal bevinden we ons volop in het garnalenseizoen, maar momenteel is het een omgekeerd verhaal ten opzichte van vorig jaar.

De prijzen zijn prima, maar de aanvoer is zeer beperkt.

Door de Rederscentrale werd er gemeld dat het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) vanaf 2 oktober 2023 werken plant aan de Hendrik Baelskaai te Oostende waarbij er aan de kaai en ladders stuthout bevestigd zal worden ter bescherming van de kaaimuren. De werken zullen gefaseerd per 100 meter uitgevoerd worden, te starten aan de vuurtoren en worden verwacht tot kerstmis te duren. Voor deze werken zal het waterpeil in het dok verminderd worden naar 3,5 meter. Door de Rederscentrale werd gevraagd om vanaf dondermiddag 16h00 tot maandagmorgen de waterdiepte op het gebruikelijk niveau te houden. Rederscentrale zal samen met de VLV de mogelijke opties bekijken voor een alternatief wanneer dit niet bekomen kan worden.

Daarnaast werd door enkele reders aangegeven dat het op bepaalde momenten moeilijk is om ligplaatsen te vinden in het visserijdok te Oostende wat problematisch is wanneer er gelost moet worden of gebruik gemaakt moet worden van de walstroom. Voor

het lossen zal de VLV de nodige ruimte ter beschikking houden. De Rederscentrale zal contact opnemen met de havenautoriteiten om een oplossing te vinden inzake ligplaatsen aan de elektriciteitskasten.

OVIS-project Monitoring Kustvaartuigen

Door de Provincie West-Vlaanderen werd tijdens de meeting gemeld dat er bij OVIS een project werd ingediend genaamd 'Monitoring Kustvaartuigen' waarbij kustvaartuigen voorzien worden van een VISTools-concentrator en er data omtrent, onder meer, watertemperatuur en -diepte gedeeld kan worden met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN). Binnen dit project wordt er specifiek gekozen om samen te werken met kustvaartuigen omdat deze vaartuigen quasi dagelijks vanuit een Belgische haven werken. Een ander punt is dat momenteel op de grotere vaartuigen wordt gewerkt met MOANA-sensoren, maar deze sensoren tonen hun limieten. Binnen het project wordt er beoogd om een ander type sensoren uit te testen. Het projectvoorstel houdt rekening met maximum 6 vaartuigen.

JV ■

UW OFFICIËLE CUMMINS DEALER

MOTOREN - SERVICE - ONDERDELEN - FILTERS

- ✓ Plaatsen van dieselmotoren en generatoren
- ✓ Afbouwen van nieuwbouwschepen
- ✓ Scheepslift tot 750 ton en 15 m breed
- ✓ Alle scheepsherstellingen boven de waterlijn
- ✓ Schroeven - Schroefassen - Roeren
- ✓ Plaatsen van straalbuizen
- ✓ Alle plaat- en laswerken
- ✓ Alle draai- en freeswerken

Officiële Cummins verdeler

KETELS

SCHIEPHERSTELLINGEN

Kaai 250A - Voorhavenlaan 84 - B 9000 Gent

+32 (0)9 255 58 00

Info@ketels.be

VAN EYGEN BV

CASIER-VERMEERSCH

BRANDSTOFFEN

BEL: 058 233 672

BRUGSESTEENWEG 64A • 8433 MIDDELKERKE

Aandachtspunten van de Rederscentrale

Dit is het maandelijks overzicht van de activiteiten van de medewerkers van de Rederscentrale die niet uitgebreid aan bod komen in de andere artikels. Zoals voor alle artikels worden de leden ook voor deze thema's uitgenodigd om het secretariaat te contacteren indien meer informatie over een activiteit is gewenst.

EAPO Executive Committee

Het Uitvoerend Comité (ExCom) van EAPO kwam virtueel samen op maandag 21 augustus 2023. Op 20, 21 en 22 september 2023 zal de jaarlijkse Algemene Vergadering plaatsvinden in Amsterdam. Tijdens de ExCom-vergadering van 21 augustus werden de voorbereidingen hiervoor getroffen. Het EAPO-secretariaat dat wordt verzorgd door de Rederscentrale, staat in voor de praktische organisatie van dit 3-daagse evenement. Een beknopt verslag over deze meeting zal aan bod komen in een volgende editie van dit informatieblad.

Naast de gebruikelijke maandelijks rapportering van de verschillende werkgroepen, werden de prioriteiten besproken waarop EAPO wenst te focussen in de tweede jaarhelft van 2023. De EAPO-Position Papers inzake de visserijmogelijkheden voor 2024 zullen hierbij een centrale rol innemen. Vorige jaren was dit een lijvig document dat in december gericht was op de ministerraad, maar door de nieuwe omstandigheden, met voorafgaand overleg met onder meer het VK en Noorwegen, worden de adviezen nu per regio of activiteit gebundeld in verschillende documenten op basis van de aanbevelingen uit de diverse EAPO-werkgroepen. Er wordt tevens op gemikt om die documenten te bezorgen aan de relevante instanties voordat die zogenaamde consultaties met het VK en Noorwegen aanvangen begin november.

Andere onderwerpen die voor EAPO op tafel liggen zijn:

- Visserijbeheer in Engelse (en Welsche) wateren (DEFRA-consultaties).
- Het Marien Actieplan van de Commissie.
- Bodemvisserij.
- GVB- en GMO-rapporten van de Commissie.
- Energietransitie.
- De Natuurherstelwet.
- De Kaderrichtlijn Mariene Strategie.
- WHO-akkoord over subsidievoorwaarden voor de visserijsector.
- Projecten rond selectiviteit.

Northern Fisheries Alliance (NFA)

Op 22 en 23 augustus was de Rederscentrale vertegenwoordigd op een bijeenkomst van de NFA. Dit is een niet-officiële organisatie opgericht door Britse, Deense, en Noorse collega's om te bekijken hoe er samengewerkt kan worden aan visserij-inspraak in het beheer van de activiteiten met impact op kabeljauw in de Noordzee. Andere betrokkenen, zoals de vertegenwoordiging van de Belgische visserij, werden later uitgenodigd.

Dan werden ook de onderwerpen uitgebreid. In augustus waren er naast kabeljauw Noordzee ook vergaderingen over zwarte koolvis Noordzee, zeeduivel Noordzee en de ruimtelijke druk op de visgronden, voornamelijk door windmolenparken. Ter plaatse werd ook vastgesteld dat een overleg over hoe de sector de problematiek met leng in de Noordzee zou aanpakken, nuttig kan zijn.

Het blijft een open vraag over hoe NFA, wanneer er onder visserijvertegenwoordigers een verstandhouding wordt gevonden, dit ook kan bekomen bij de drie visserijbeheerautoriteiten (EU, VK en Noorwegen).

Werkgroep Veilingen

Op dinsdag 5 september vond de Werkgroep Veilingen plaats te Zeebrugge. Tijdens het overleg was er aandacht voor de aanvoerverwachtingen van de komende periode. De komende maanden wordt er nog aanvoer verwacht vanuit het Bristolkanaal en de Ierse Zee alsook vanuit de andere Westelijke Wateren (Engels Kanaal, Keltische Zee). De aanvoer vanuit de oostelijke Noordzee is ondertussen gestart en wordt deels aangeland op de Belgische visveilingen. Gespreide aanvoer leidt alvast tot concurrentiële prijzen met andere buitenlandse visveilingen.

De eurokotters zijn momenteel vooral nog actief in de Noordzee op langoustines en enkele anderen beoefenen de visserijactiviteiten uit in het oostelijk deel van het Engels Kanaal. Het garnalseizoen kent momenteel een karige vangst, waardoor er geen interesse is van de eurokotters om op garnaal over te schakelen. De kustvisseren kennen door het uitblijven van de garnaal een heel moeilijk seizoen.

Vervolgens kwam een tussentijdse evaluatie van de actuele aanvoer en visprijzen aan bod. Gedurende de eerste zeven maanden waren de aanvoer en visprijzen goed. Echter wordt vastgesteld dat de aanvoerwaarde vanaf augustus een dalende trend vertoont t.o.v. vorig jaar. Ook het niveau van de visprijzen van de voornaamste doelsoorten liggen een stuk lager dan in augustus 2022.

De reders meldden dat een efficiënt beleid voeren noodzakelijk is om de kosten-situatie in evenwicht te houden. Hierbij wordt gerefereerd naar visprijzen van verschillende bijvangstsoorten onder de één euro, die niet meer van deze tijd zijn en hiervoor moet een oplossing gevonden worden.

De Vlaamse Visveiling informeerde naar de interesse om in Milford aan te landen. De aanwezige reders zijn terughoudend omwille van de formaliteiten. Wegens havenwerken zal de haven van Dun Loaghaire niet toegankelijk zijn voor een tweetal maanden.

De Vlaamse Visveiling informeerde naar de hoeveelheid nieuwe rederskisten die aangeschaft zou worden. De VLV deelde mee dat er stockageruimte is voor maximum 40.000 viskisten inclusief de eigen viskisten.

Ook de organisatie en loting werden uitvoerig besproken. De VLV zal in de toekomst de reders één uur op voorhand telefonisch op de hoogte brengen in plaats van per sms indien er aanpassingen gebeuren met het aanvangsuur van het lossen van de vis. Wat de lotingplaats betreft, werden enkele suggesties naar voor gebracht. Zowel de VLV als de Rederscentrale zullen de voorstellen en mogelijkheden eerst intern bespreken om daarna terug te koppelen.

Het overgewicht op de viskisten werd besproken en tevens werd duidelijkheid gevraagd omtrent het gewichtsverlies per kist gedurende de nacht. De VLV zal het overgewicht beperken tot maximum 2 kg per viskist. Wat betreft de blokverkoop van pijlinktvis zou deze geïntegreerd worden na de zeekat, zodat de specifieke kopers van de inktvisachtigen zich volledig kunnen concentreren op de verkoop zonder tussenpoos. De suggestie om alle vissoorten onder blokverkoop onder te brengen werd eveneens gelanceerd. Voor- en nadelen zullen zowel door de Vlaamse Visveiling alsook de Rederscentrale bestudeerd worden.

Tot slot was er de commerciële update. Er zijn vijf nieuwe handelaars die zich gemeld hebben om rechtstreeks aan te kopen op de veilklok. Verder staan binnenkort gesprekken met diverse retailers op de agenda om Visserij Verduurzaamt toe te lichten en de mogelijkheden te bespreken.

PREVIS

Op 12 september ging de stuurgroep van dit zeer nuttige project van het Zeevisserijfonds door. De leden werden geïnformeerd over de werkzaamheden rond administratieve opvolging van medische keuring & gezondheidsbeoordeling. Daarna werd de veiligheid op de aanlegplaatsen van Belgische vissersvaartuigen besproken. De betrokkenheid van de PREVIS-medewerkers bij het constructief gebruik van het schoolschip O.29 Broodwinner werd positief onthaald.

Daarna kwamen de vele controles op vissersvaartuigen aan bod waarbij gevraagd werd aan de vertegenwoordiger van DG Scheepvaart hoe ver het staat met de

coördinatietaak die door hen is verzocht. Ondanks het vele goede werk blijft het onaangenaam om arbeidsongevallen aan bod te laten komen, maar het blijkt altijd nuttig om extra stappen te zetten ter vermindering van gelijkaardige ongevallen in de toekomst. Dit is trouwens de kerndoelstelling van het PREVIS-project. Tenslotte werd gerapporteerd over de verdere stappen die zullen worden ondernomen rond het PREVIS Safe Trawl-project.

Technische Werkcommissie Visserij

Op de Technische Werkcommissie Visserij van 14 september werd Christophe Vande Weyer van DG MARE uitgenodigd voor een toelichting over de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) voor visserij- en aquacultuurproducten. Dit is de marktpilaar van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid waarvoor de werking van erkende PO's zoals de Rederscentrale, als hoeksteen wordt gezien voor een succesvol beleid. Deze marktordening bevat vijf pijlers, namelijk 'professionele organisaties', 'gemeenschappelijke marktstandaarden', 'consumenteninformatie', 'competitieve regels' en 'marktintelligentie'. Elke pijler bevat een aantal voorschriften die nageleefd moeten worden door diverse marktdeelnemers die opereren binnen de Europese visserij-industrie. Na de presentatie vond een interessante discussie plaats over de toepassing van de GMO binnen de specifieke Vlaamse context.

Daarnaast liggen een aantal adviezen voor ter goedkeuring binnen de SALV, waaronder het ontwerpadvies 'Actualisatie Vlaams Energie- en Klimaatbeleidsplan 2030', dat ook een link heeft met visserij. De Europese klimaatwet stelt dat Europa tegen 2050 klimaatneutraal dient te zijn en er een netto-emissiereductie van 55% moet zijn tegen 2030. Vlaanderen dient tegen 2030 40% emissiereductie van broeikasgassen te bekomen ten opzichte van de periode 2005-2021. Het advies vermeldt de noodzaak aan steun voor energietransitie in de visserijsector door onderzoek naar en voorzieningen in haalbare, betaalbare en schonere scheepsenergie te versnellen.

Wat betreft de inhoudelijke dossiers kwam het Actieplan in het kader van het Europees Visserijpakket ter sprake. Daar wacht de Vlaamse overheid nog op concrete sjablonen vanuit de Europese Commissie om de Vlaamse strategie naar voor te schuiven. Daarnaast rapporteerde het secretariaat over de resultaten van de visievorming voor aquacultuur en ontmanteling windparken in het Belgische deel van de Noordzee. Rederscentrale nam ook rechtstreeks deel aan deze visietrajecten.

ZB/EB/SM/MV ■

Aanvoer & besomming

Belgische vaartuigen in Belgische havens
Augustus 2023

	Gewicht (kg)	Waarde (€)	G.P. (€/kg)
Stedelijke vismijn Nieuwpoort	16.163	84.241	5,21
Vlaamse Visveiling	796.842	5.265.471	6,61
TOTAAL	813.005	5.349.712	6,58

Quotaruiten 2023

België krijgt van Spanje

100 ton schartong 7

Spanje krijgt van België

75 ton zeeduivel 7

België krijgt van het VK

22 ton tong 7fg
5 ton tong 7
3 ton tong 7e

Het VK krijgt van België

1014 ton sprot 2a, 4

Stand der vangsten

	VISSOORT	GEBIED ¹	Beschikbaar quotum 2023	VANGSTEN (ton)	BENUT (%)
Kabeljauw		2a(VK);3a(≠SK,≠KT);4	717	187,85	26,20
		7a	3	0,99	33,04
		7bc;7e-k;8;9;10	13	6,04	45,86
		7d	54	2,95	5,47
		Totaal	787	197,83	25,13
Schelvis		2a(VK);4	395	104,58	26,47
		7b-k;8;9;10	126	82,29	65,52
		7a	42	2,47	5,90
		Totaal	563	189,34	33,66
Zwarte koolvis		2a(VK);3a;3bc(EU);4	8	2,92	38,39
		7;8;9;10	3	0,30	9,20
		Totaal	11	3,22	29,54
Witte koolvis		7	207	3,87	1,86
		8abde	4	0,05	1,14
		Totaal	211	3,92	1,85
Leng		4(EU&VK)	17	3,37	20,05
		6;7;8;9;10;12;14	50	7,28	14,53
		4(NW)	4	0,16	4,02
		Totaal	71	10,65	15,03
Wijting		2a(VK);4	576	55,46	9,63
		7a	3	TBA	TBA
		7b-k	87	81,63	94,37
		8	1	0,33	25,15
		Totaal	667	137,42	20,61
Schol		2a(VK);3a(≠SK,≠KT);4	5.276	949,46	18,00
		7a	65	TBA	TBA
		7de	992	360,67	36,34
		7fg	132	101,79	77,38
		7hjk	39	7,03	18,21
		8	1	0,06	5,73
		Totaal	6.505	1.419,01	21,81
Tong		2;4(EU&VK)	811	66,65	8,22
		7a	420	285,04	67,83
		7d	555	450,26	81,20
		7e	91	78,29	85,64
		7fg	838	659,90	78,75
		7hjk	51	24,35	48,19
		8ab	223	221,08	99,20
		Totaal	2.988	1.785,57	59,75
Tarbot en griet		2a;4(EU&VK)	302	85,22	28,22

¹ EU=EU-wateren; VK=VK-wateren; NW=Noorse wateren; SK=Skagerrak; KT=Kattegat

	VISSOORT	GEBIED ¹	Beschikbaar quotum 2023	VANGSTEN (ton)	BENUT (%)
Rog		2a;4(EU&VK)	201	108,89	54,12
		6ab;7a-c,e-k	933	564,83	60,57
		7d	204	136,78	66,96
		8;9	11	0,44	4,00
		Totaal	1.338	810,50	60,57
Golfrog		7de	257	34,37	13,37
kleinoogrog		7fg	gesloten	gesloten	gesloten
Doornhaai		1;5;6;7;8;12;14	697	3,87	0,55
		2a;4(EU+VK)	58	0,60	1,03
		Totaal	755	4,47	0,59
Tongschar en witje		2a;4(EU&VK)	315	82,62	26,21
Andere soorten nozo		4(NW)	34	11,37	33,45
Makreel		2a(VK);3a;3bc(EU);4	138	13,20	9,56
		5b;6;7;8abde	66	2,78	4,18
		Totaal	205	15,98	7,81
Sprot		2a;4(EU&VK)	207	0,00	0,00
		7de	5	0,00	0,00
		Totaal	212	0,00	0,00
Horsmakreel		4bc;7d	51	12,74	24,84
		2a(VK);4a;5b;6;7a-c,e-k;8abde;12;14	gesloten	gesloten	gesloten
		Totaal	51	12,74	24,84
Heek		2a;4(EU&VK)	30	21,76	72,24
		4(NW)	16	1,93	12,07
		5b;6;7;12;14	333	70,81	21,29
		8abde	28	9,19	32,77
		Totaal	407	103,69	25,49
Zeeduivel		2a;4(EU&VK)	242	54,00	22,39
		4(NW)	18	13,05	72,52
		7	3.880	899,45	23,18
		8abde	120	TBA	TBA
		Totaal	4.260	966,50	22,69
Schartong		2a;4(EU&VK)	9	0,13	1,50
		7	708	573,45	80,96
		8abde	30	23,07	76,90
		Totaal	747	596,65	79,86
Langoustine		2a;4(EU&VK)	1.290	350,01	27,13
		7	8	TBA	TBA
		8abde	1	0,08	6,76
		Totaal	1.299	350,09	26,94
Haring		4c;7d(≠Blackwater-bestand)	78	8,26	10,65

Herontwerpen van de huidige bollenpees om het verlies van microplastics te verlagen en recyclage te bevorderen.

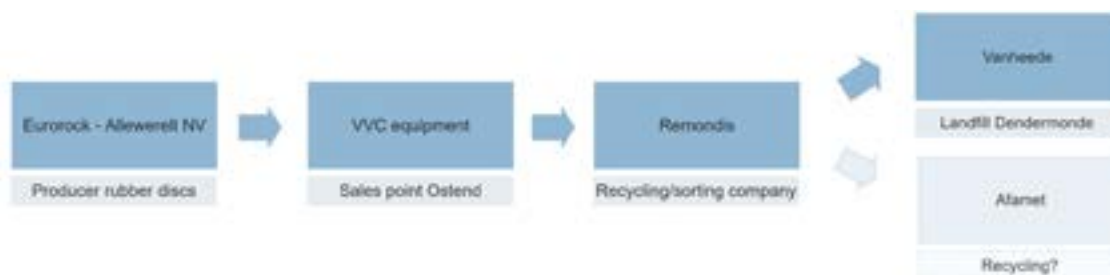
In het kader van een thesisonderzoek werden opportuniteiten gezocht om het vistuig binnen de boomkorvisserij te verduurzamen met als hoofddoel het verminderen van microplastics in de zee en het mogelijk maken van recyclage bij einde-levensduur. Aan de hand van een survey en interviews werden de oorzaken van achtergelaten, verloren of op andere wijze afgedankt vistuig in kaart gebracht. De bepaling van specifieke oorzaken bieden mogelijkheden om effectieve oplossingen te vinden. Na brainstormen over verschillende oplossingen, werd gekozen voor een herontwerp van de huidige bollenpees voor de Belgische boomkorvisserij.

PROBLEEM

De huidige tuttels, vervaardigd uit rubber met nylon-lagen, slijten aardig tijdens gebruik. Om deze slijtage in te schatten, werden 15 schijven met dezelfde afmetingen, gemeten na gebruik. De metingen tonen aan dat dit gaat om 27% volumeverlies tijdens gebruik. Indien een grondpees 175 tuttels bevat, resulteert dit in 48 kg aan toxische microplastics die in de zee terecht komen. Om deze cijfers te interpreteren, is het belangrijk om te weten dat de gebruiksperiode van de gemeten schijven onbekend zijn.

Door de rubber-nylon samenstelling en de kleine afvalstroom worden de rubberen schijven voornamelijk niet gerecycleerd, maar komen terecht op de stortplaats van Vanheede. Hoewel, Alfamet mondeling aanneemt rubberen schijven deels te kunnen verbranden of deels te recycleren.

Naast het duurzame aspect, speelt ook het functionele en gebruiksvriendelijke aspect van de huidige bollenpees een rol. Het assembleren van de bollenpees met twee werknemers neemt 4-5 uur in beslag en is zeer arbeidsintensief. Over de laatste 50 jaar zijn er geen grote aanpassingen ingevoerd om dit te verbeteren. Bovendien is er weinig informatie online beschikbaar over de montage en de verschillende componenten. Dit verhoogt de drempel voor ontwerpers om dit vistuig onderdeel te gaan optimaliseren.

POTENTIËLE OPLOSSINGEN

Binnen deze studie werd de assemblage en de-assemblage duidelijk in kaart gebracht en de product wensen en eisen opgesteld. Dit geeft een goed beeld over de huidige problemen en toont aan welke voorwaarden een herontwerp moet voldoen.

Uit de demontagemap blijkt dat de doelcomponenten, namelijk rubberen schijven, stalen draad en stalen kettingen, hoger in de productarchitectuur moeten worden geplaatst om vervangbaarheid en eenvoudige scheiding voor recyclage te vereenvoudigen.

Om te voorkomen dat microplastics vrijkomen door slijtage tijdens gebruik, werden alternatieve materialen vergeleken die een hogere slijtvastheid en lagere toxiciteit hebben ten opzichte van de huidige tuttel. Bovendien werd er gekeken naar plastic mono-materialen om te zorgen dat het product eenvoudig gerecycleerd kunnen worden. Plastic mono-materialen kunnen namelijk verwerkt worden in huidige recyclage stromen waardoor een minimale hoeveelheid aan tuttels niet vereist is. De drie materialen die naar voor kwamen zijn POM, PLA en PA (nylon). De hogere hardheid van deze materialen beperken wel het vermogen voor impact met obstakels. Verder is het verlies van microplastics onoverkomelijk bij dit materiaal, echter door de hogere slijtvastheid en lagere toxiciteit zouden deze materialen een duurzamere optie kunnen zijn. Biomaterialen werden overwogen, maar geen functionele opties werden gevonden.

BIJDRAGE

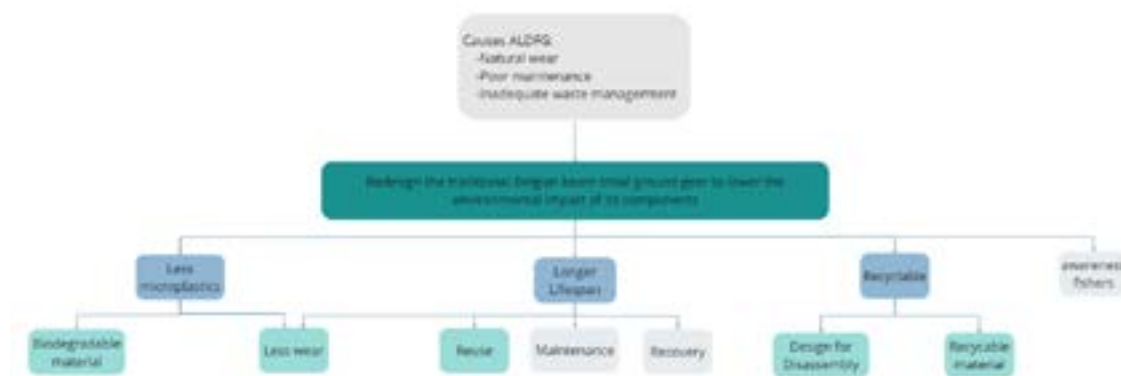
Deze studie is een verkennend onderzoek naar de boomkor-bollenpees, waarbij aanbevelingen worden gedaan om de duurzaamheid en bruikbaarheid van de componenten te verbeteren. Voorafgaand aan deze studie was er weinig tot geen informatie beschikbaar over de assemblage en specifieke vereisten van de bollenpees. Daarom kan dit gezien worden als het eerste uitgebreide onderzoek naar het gebruik en de productarchitectuur van een boomkor-bollenpees. Deze inzichten kunnen ontwerpers in de toekomst helpen om de duurzaamheid, functionaliteit en gebruiksvriendelijkheid van de bollenpees te optimaliseren.

BEDANKING

Dit onderzoek zou niet mogelijk zijn geweest zonder de expertise en contacten van ILVO en UGent. Verder wil ik Arnel V., medewerker van VVC equipment bedanken voor het aanleren van de vaardigheden

voor het ontwerpen van een grondpees en het delen van zijn ervaringen binnen de visserij. Ik wil ook de vissers en zeegaande waarnemers bedanken die hielpen om de huidige kennis omtrent de bollenpees in kaart te brengen.

De volledige thesis is tegen eind 2023 beschikbaar op de website van UGent (<https://lib.ugent.be/en/catalog>) onder de titel "Redesigning the traditional Belgian beam trawl ground gear to decrease environmental impact of the components - Sarah Van Damme"

Nieuwsgierig? Ideeën? Plannen? → Innoverend.vissen@ilvo.vlaanderen.be

of Tel. +32 477 37 30 73 (Mattias)
Tel. +32 476 07 55 16 (Jasper)

BMT

Clarity from complexity

BMT Belgium NV

*Naval architects, technical,
nautical and cargo surveyors
and consultants for marine,
shore based industry and transport*

Kapelsesteenweg 286
2930 Brasschaat, Belgium
Tel.: +32 (0)3 664 02 79

antwerp@bmtglobal.com
www.bmt.org/surveys

We keep you fishing

Bruinisse (NL)
Stellendam (NL)
Kilmore Quay (IRL)

PADMOS

Officieel Dealer
Mitsubishi Dieselmotoren

Bezoek/correspondentieadres: Padmos, Deltahaven 18, 3251 LC Stellendam (NL)

+31 (0)187 49 80 20 @ info@padmos.nl www.padmos.nl

Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke Ordening op zee blijft een item waar de visserijsector permanent aandacht voor moet hebben. Deze maand rapporteert de Rederscentrale over de plannen van de Britse overheid omtrent het sluiten van mariene beschermde gebieden (MPA's), over de Joint Recommendations van Nederland voor het treffen van visserijmaatregelen in hun mariene beschermde gebieden, over tijdelijke nieuwe meetframes die geplaatst worden in de Vlakten van de Raan (NL) en over het publiceren van de eindrapporten omtrent de visietrajecten rond aquacultuur en de ontmanteling van windmolenparken in het Belgisch deel van de Noordzee.

Britse mariene beschermde gebieden

In het voorjaar van 2022 kondigde het Britse Marine Management Organisation (MMO) hun voornemen aan om hun MPA-netwerk fors uit te breiden. Hiervoor gaat de Britse regering te werk via vier etappes (Stages in het Engels). Op woensdag 6 september 2023 organiseerde de Britse overheid (MMO) een online bijeenkomst om de ontwikkelingen rond deze Britse mariene beschermde gebieden met Europese visserij-stakeholders te bespreken.

Tijdens de meeting werden de bezorgdheid en de frustraties geuit door verschillende visserijvertegenwoordigers, waaronder ook de Rederscentrale, omtrent de Britse aanpak. Hoewel er meetings en consultaties georganiseerd worden, blijkt er helemaal geen rekening te worden gehouden met de feedback van de Europese visserijsectoren. De Britse overheid bleef herhaaldelijk aanhalen dat de bescherming van deze mariene gebieden een verplichting is om hun ecologische doelstellingen te kunnen behalen. Hieronder een overzicht van de verschillende gebieden.

Stage 1

Binnen de eerste Stage werden vier gebieden gesloten voor bodemvisserij vanaf 13 juni 2022:

- Doggerbank
- South Dorset
- Inner Dowsing, Race Bank and North Ridge
- Canyons

Stage 2

De tweede Stage omvat 13 mariene beschermde gebieden waarbij gekeken wordt wat de impact van bodemvisserij is op stenige gronden en riffen. In het voorjaar van 2023 vond een consultatie plaats omtrent deze gebieden.

Er is sprake van Belgische visserijactiviteiten binnen zeven van de 13 MPA's. Hiervan zijn er drie gebieden belangrijk voor de Belgische vloot:

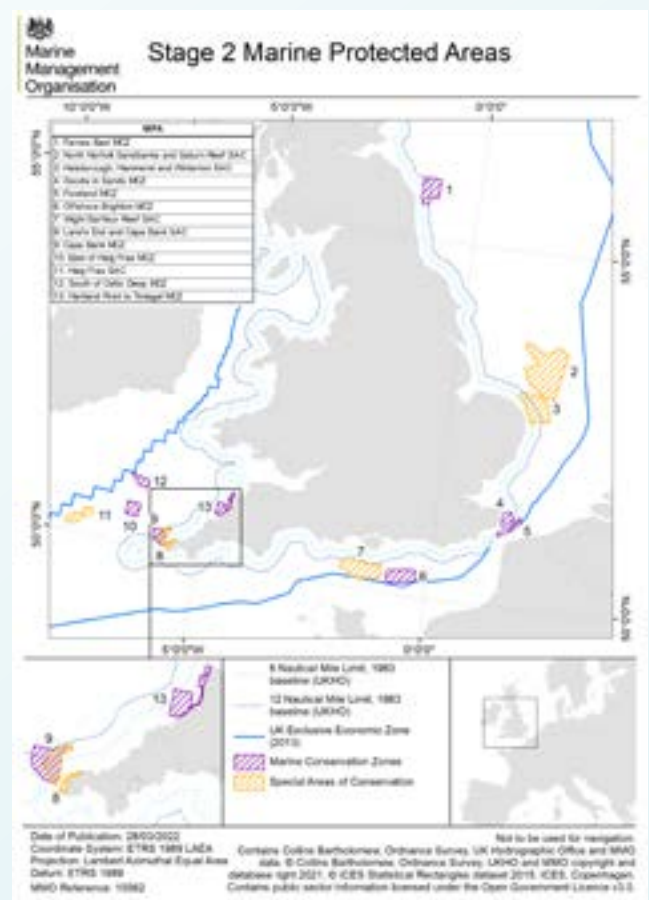
- 'Foreland': dit gebied ligt binnen de 12-mijlszone in de Noordzee. Binnen dit gebied wordt er gevisst door de Belgische eurokotter-vloot.
- 'Goodwin Sands': ook dit gebied in de Noordzee ligt grotendeels binnen de 12-mijlszone en is een gebied waar vaak gevisst wordt door eurokotters. Vooral de laatste jaren wordt er gericht gevisst op onder andere inktvis.
- 'Cape Bank' (Bristolkanaal): dit is een heel belangrijk gebied voor de tongvisserij tijdens de eerste drie

maanden van het jaar zowel voor de eurokottervloot (binnen de 12-mijlszone) als het groot vlootsegment.

Daarnaast zijn er nog vier gebieden met een beperktere visserijactiviteit:

- 'North Norfolk Sandbanks & Saturn Reef'
- 'Haisborough, Hammond & Winterton'
- 'Offshore Brighton'
- 'Wight-Barfleur Reef'

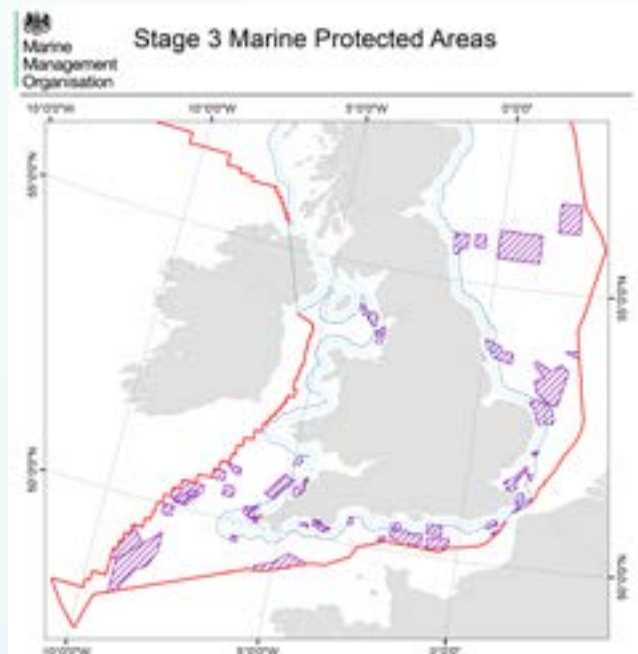
Momenteel worden byelaws opgesteld. In zeven MPA's zal er sprake zijn van enkele zones waarbinnen visserijmaatregelen getroffen zullen worden. De andere 6 gebieden zullen volledig gesloten worden voor bodemvisserij. De maatregelen zullen in voege treden vanaf november dit jaar. 45 dagen op voorhand zal een notificatie bezorgd worden aan alle stakeholders. Rederscentrale zal alle leden hiervan op de hoogte brengen per mail.

Bron: MMO-website

Stage 3

Stage 3 behelst 41 gebieden in totaal. Voor deze gebieden wordt de impact bekeken van alle visserijactiviteiten, dus niet enkel de bodemvisserij, op alle type visgronden (niet enkel de zeer gevoelige). In het voorjaar van 2024 zal een formele consultatie plaatsvinden waarna de visserijmaatregelen in voege zullen treden vanaf november 2024. Een eerste blik op de plannen geeft aan dat de maatregelen een aanzienlijke impact kunnen hebben op de Belgische

vloot. Rederscentrale zal wetenschappelijke ondersteuning vragen om de negatieve beweringen omtrent bodemvisserij te counteren.

Bron: MMO-website

Stage 4

Stage 4 ten slotte omvat vijf mariene gebieden. Deze gebieden zijn er ter bescherming van bepaalde vogelsoorten en bruinvissen. Volgens een rapport van OSPAR is er een hoge graad van bijvangst van bruinvissen die maar liefst 5 keer zo hoog ligt dan de 'veilige' grens bepaalt. De visserijsector, waaronder Rederscentrale, heeft sterke twijfels bij de validiteit van deze cijfers, wat werd meegegeven tijdens de meeting. In het voorjaar van 2024 zal eveneens een formele consultatie plaatsvinden voor Stage 4. Het is de intentie van de Britse overheid om de visserijmaatregelen binnen deze gebieden in voege te laten treden vanaf december 2024.

Verdere stappen

Het is duidelijk dat het sluiten van de gebieden onder Stage 2 vanaf november dit jaar reeds een impact zal hebben op de Belgische visserijsector, met name de eurokotters gezien de meeste gebieden binnen de 12-mijlszone vallen. De Rederscentrale is in nauw contact met het Departement Landbouw en Visserij en het kabinet van minister Crevits om te onderzoeken hoe met deze plannen kan worden omgegaan en hoe de Belgische visserijsector zich kan voorbereiden op de consultaties in het voorjaar van 2024.

Nederlandse mariene beschermde gebieden

De Noordzee adviesraad (NSAC) werd begin augustus benaderd door de Nederlandse overheid omtrent hun voorstel voor een gezamenlijke aanbeveling (Joint Recommendation) voor instandhoudingsmaatregelen in zes mariene beschermde gebieden in Nederlandse wateren:

- Borkumse stenen
- Bruine Bank
- Centrale Oestergronden
- Friese Front
- Klaverbank
- Zuidelijke Doggerbank

Na analyse via de Geofish-tool kan er geconcludeerd worden dat de Centrale Oestergronden, het Friese Front en de Klaverbank Belgische visserijactiviteiten omvatten. In de Zuidelijke Doggerbank is er beperkte Belgische activiteit waarneembaar. In de gebieden Borkumse stenen en Bruine Bank is er geen visserijactiviteit door Belgische vaartuigen merkbaar.

Centrale Oestergronden, Friese Front en Klaverbank zijn bekende visgronden voor de boomkorvisserij gericht op tong en schol, maar ook voor de bordenvisserij gericht op schol en langoustines. Vooral de Centrale Oestergronden zijn sinds 2017 een belangrijke visgrond voor de kreeftenvisserij geworden.

Bron: Nederlands ministerie

Wat betreft de Klaverbank en Friese Front is er de afgelopen jaren sprake van een afname van visserijactiviteiten. Dit komt door betere vangstmogelijkheden in andere wateren zoals de Noordwestelijke Wateren, wat niet betekent dat deze Nederlandse gebieden in de toekomst niet opnieuw belangrijke visgronden kunnen worden.

De NSAC is momenteel bezig met het opstellen van een advies omtrent deze gebieden. Rederscentrale vraagt specifiek om rekening te houden met de reeds gedane inspanningen door de Belgische vloot om te evolueren naar meer duurzame praktijken. De traditionele boomkor is vervangen door visserijtechnieken met lichter materiaal en profielen met minder weerstand. Deze initiatieven resulteren in een verminderde milieu-impact door de Belgische vloot. Daarnaast zijn de Nederlandse wateren gekend om hun talloze windmolenparken die eveneens een groot deel van het werkgebied van onze vissers ontnemen waardoor de visgronden geleidelijk aan steeds meer verkleinen.

Meetframes Vlake van de Raan (NL)

Rederscentrale werd opnieuw door Rijkswaterstaat Nederland gecontacteerd betreffende het plaatsen van tijdelijke meetframes in de Vlake van de Raan om onder andere de stroming van zand en water te monitoren. Deze meetframes worden aangeduid door de nodige markeringen en er wordt de aandacht op gevestigd via Bericht aan Zeevarenden. Vanaf 27 september tot en met 25 oktober zullen er opnieuw twee meetframes geplaatst worden.

Beide frames worden afgedekt door twee gele stompe sparboeien met volgende posities:

- **VR-A** FL(5).Y.20s, topteken liggend kruis in positie: 51°26,124' N - 003°20,074' E
- **VR-B** FL(5).Y.20s, topteken liggend kruis in positie: 51°25,605' N - 003°20,072' E
- **Frame 1:** 51°26,157' N - 003°20,072' E

- **VR-C** FL(5).Y.20s, topteken liggend kruis in positie: 51°25,555' N - 003°24,007' E
- **VR-D** FL(5).Y.20s, topteken liggend kruis in positie: 51°25,490' N - 003°24,007' E
- **Frame 2:** 51°25,524' N - 003°24,007' E

Er wordt gevraagd om rond de meetframes een gebied van 200 meter te hanteren waarin niet gevisd wordt.

Daarnaast worden er tijdens de periode van 4 oktober tot en met 30 november, vijf kleinere meetframes geplaatst ten zuiden van de Sluissche Hompels in de Vlake van de Raan. Deze kleinere frames worden afgedekt door (gele) bijzondere markering (sparboei) voorzien van verlichting. Voor exacte coördinaten kan het secretariaat van de Rederscentrale gecontacteerd worden.

Publicatie visietrajecten aquacultuur en ontmanteling windmolenparken

Op vraag van het kabinet van minister bevoegd voor de Noordzee Vincent Van Quickenborne werkten OD Natuur en DG Leefmilieu het voorbije halfjaar aan een visietraject rond aquacultuur en de ontmanteling van windmolenparken. In totaal namen ruim 70 deelnemers uit alle gedeeltes van de maritieme sector deel aan dit visietraject. Rederscentrale werd actief betrokken om de standpunten van de visserijsector mee te laten opnemen in het eindrapport. Deze werden ondertussen gepubliceerd en zijn te raadplegen via volgende links:

- [Visiedocument Aquacultuur | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#)
- [Visiedocument ontmanteling offshore windparken | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#)

JV ■

GMDSS-opleiding

In samenspraak met de Rederscentrale, organiseert het VDAB-opleidingscentrum te Zeebrugge jaarlijks enkele opleidingen GMDSS GOC (A4).

De kostprijs voor deelname aan het GMDSS-examen bedraagt **€ 82,40/examen**.

Geïnteresseerde kandidaten worden steeds verzocht onderstaande persoonlijke gegevens via info@rederscentrale.be te bezorgen aan het secretariaat van de Rederscentrale.

- Naam en Voornaam;
- Adres;
- Geboortedatum en -plaats;
- Rijksregisternummer;
- Eventueel vaartuig waarop u actief bent;
- GSM-nummer;
- Email-adres.

Gezien de grote interesse, werd beslist om in het najaar extra opleidingen te voorzien. Voor 2023 staan onderstaande opleidingsperiodes dan ook nog op de kalender:

- 20/11/23 - 30/11/23
- 11/12/23 - 21/12/23

Er zijn steeds twee plaatsen gereserveerd per sessie, maar afhankelijk van het aantal ingeschreven kandidaten kan dit eventueel uitgebreid worden. Het VDAB-opleidingscentrum te Zeebrugge benadrukt echter dat de opleiding enkel kan plaatsvinden indien de deelname van voldoende kandidaten steeds gegarandeerd kan worden.

ZB ■

Innovating the future.

Damen Maaskant

Deltahaven 40 | 3251 LC | Stellendam | Netherlands

info-maaskant@damen.com

tel. (0187) 49 14 77

DAMEN
MAASKANT

Vestiging Zeebrugge

Kotterstraat 99
8380 Zeebrugge
+32 50 55 12 04

Vestiging Oostende

Hendrik Baelskaai 47
8400 Oostende
+32 59 32 12 10

www.vvcequipment.be
info@vvcequipment.be

openingsuren: maandag tot vrijdag 8u tot 16u30
gesloten: za-, zon- en feestdagen

WVC
EQUIPMENT

INDUSTRIE • BOUW • OFFSHORE • SCHEEPVAART
WVC BIEDT U OPLOSSINGEN BIJ AL UW PROBLEMEN

Met meer dan 20 jaar ervaring zijn wij leverancier van materialen voor industrie, bouw, offshore, yachting en profesionele visserij. Wij bieden verschillende producten aan waaronder: Staalkabels, touwen, verven, smeermiddelen, netten, kettingen, afdekzeilen, reddingsmateriaal, kledij & veiligheidskledij (bedrukkingen),... Spring gerust eens binnen voor advies op maat!

Visserij Verduurzaamt

De Visserij Verduurzaamt-erkenning werd in 2018 toonbaar gemaakt op de veilklok in de Vlaamse visveilingen. Sinds juni 2021 is er tevens een erkenning mogelijk voor marktdeelnemers verder in de keten zoals de retail, vis-groothandelaar, -kleinhandelaar en andere ketendeelnemers die werken met producten gevangen door Visserij Verduurzaamt-erkende vaartuigen. Sinds 1 januari 2022 zijn er twee vervolgprojecten lopende genaamd Market & Support. Daarnaast maken ook een aantal steden en agentschappen op dit moment via BAR-middelen promotie voor Visserij Verduurzaamt. In dat kader werd vanuit de provincie West-Vlaanderen ook een coördinator aangesteld. Hieronder een overzicht.

Visserij Verduurzaamt Support en Market

Het project Visserij Verduurzaamt (VV) Support II wordt uitgevoerd door het ILVO en het project VV Market II wordt uitgevoerd door de Rederscentrale met partners Vereniging Vlaamse Visveilingen (VVV) en VISGRO. Deze projecten lopen eind dit jaar ten einde. Voor het luik Support werd voornamelijk ingezet op de implementatie van Valduvis v2.0, zijnde de nieuwe indicatoren waar vissersvaartuigen aan moeten voldoen om de VV-erkenning te behouden. Voor de meeste van de indicatoren wordt een minimum- en streefwaarde voorgesteld en voor andere indicatoren werd er gesuggereerd om deze werkwijze niet te gebruiken. De indicator 'Brandstofverbruik' is hier een voorbeeld van. Reders worden gestimuleerd om hoger te scoren dan het gemiddelde, maar door beperkingen in technologie is dit niet altijd mogelijk. Deelnemen aan projecten die bijdragen tot de besparing van brandstofverbruik zoals VISTools en DigiVloot kunnen op die manier beloond worden.

Voor de economische indicatoren werd eveneens beslist geen streefwaarde te formuleren gezien deze indicatoren te sterk afhankelijk zijn van externe factoren waar de reder geen vat op heeft. Bovendien wordt ervan uit gegaan dat reders hun efficiëntie en economische duurzaamheid sowieso trachten te maximaliseren. Deze indicatoren worden met andere woorden meer als monitoringsindicatoren toegepast. Verder werd onder het Support-project voornamelijk ingezet op de organisatie van de individuele redersgesprekken op ILVO, het up-to-date houden van het lastenboek en het opvolgen van de verplichtingen van de rederijen in samenwerking met externe auditor TUV Nord Integra.

Voor het luik Market, dat voornamelijk het werkpakket 'VV als markterkenning' behelst, voerden VISGRO en VVV heel wat gesprekken met huidige en nieuwe marktdeelnemers. Daarnaast werden meer dan 400 marktdeelnemers aangeschreven. Het bekomen van nieuwe VV-erkende marktdeelnemers loopt echter moeizaam door meerdere factoren zoals kosten met betrekking tot de audit, extra administratief werk, de energiecrisis etc. Om na te gaan wat wel en wat niet goed loopt, heeft VISGRO daarom enquêtes uitgevoerd bij verschillende marktdeelnemers. Onder dit werkpakket werd tevens het B2C-lastenboek (van veiling tot consument) herzien. Daarnaast werden in samenwerking met productiehuis Het Peloton promotiefilmpjes voor VV opgenomen.

Gezien de projecten eind dit jaar aflopen, wordt momenteel volop gewerkt aan de voortzetting van VV. Voor het Support-gedeelte gaan Rederscentrale en ILVO tegen de deadline van 15 oktober een nieuw EFM-ZVA-projectvoorstel indienen waar de focus ligt op de erkenning en verdere verduurzaming van rederijen en de daaraan gekoppelde Valduvis-tool. Voor wat betreft het luik Market werden tijdens een evaluatievergadering met de betrokken partners een aantal toekomstscenario's voor VV besproken. Het is duidelijk dat het concept heel wat opportuniteiten bezit, maar een gedifferentieerde aanpak voor de markterkenning noodzakelijk is. Op dit moment liggen de voorwaarden voor elke vorm van marktdeelnemers op een gelijkaardig niveau, terwijl dit in de praktijk niet zo evident is. Een kleine viswinkel heeft bijvoorbeeld niet dezelfde interne controlesystemen als een grote retailer. ILVO heeft ondertussen een OVIS-projectvoorstel ingediend om begin 2024 een strategische oefening te laten uitvoeren waarbij de uitrol van een begeleidingstraject op maat van restaurants en handelaren centraal staat. Andere werkpakketten van dit projectvoorstel bevatten de ontwikkeling van een zelfbedruipend systeem voor de verderzetting van de markterkenning, innovatie communicatieacties en de implementatie van de toekomstige structuur van Visserij Verduurzaamt Market.

Initiatieven via BAR

Via de Brexit Adjustment Reserve (BAR) hebben een aantal gemeenten en agentschappen steun aangevraagd om in de nasleep van brexit communicatiecampagnes op te zetten rond Vis van bij Ons. Visserij Verduurzaamt maakt steeds deel uit van deze campagnes. Daarop wordt toegezien door Liesbet Billiet die door de provincie West-Vlaanderen werd aangesteld als coördinator om de communicatie over Visserij Verduurzaamt binnen deze diverse BAR-projecten te stroomlijnen. Onderstaand is een overzicht terug te vinden van de betreffende projecten. Naast Stad Brugge en Westtoer werken ook de steden Oostende en Nieuwpoort volop aan een BAR-project. De concrete opstart van hun activiteiten wordt pas vanaf midden oktober verwacht, waardoor hierover nog geen details ter beschikking zijn.

Visser tot vork (Stad Brugge)

Brugge heeft een rijke culinaire traditie en is de voedingsbodem voor heel wat kwalitatieve restaurants, bekende chefs & culinaire events. Daarnaast is de Stad terecht trots op haar waardevolle producten van eigen

bodem en wil ze deze onder de vlag 'Flavourite Bruges' extra in de kijker zetten. Ook de visserij speelt een belangrijke rol en draagt op haar beurt bij aan de authentieke smaak van het Brugse DNA.

Schepen van Werk en Ondernemen Pablo Annys: *"Visserij is van groot belang voor gastronomie en toerisme. Met Flavourite Bruges zetten we Brugge als kweekvijver van gastronomisch talent steeds meer op de kaart en willen we onze topproducten, zoals de vis van bij ons, meer bekendmaken bij het grote publiek. Daar kunnen onze vissers alleen maar goed bij varen. We zijn dan ook verheugd dat we samen met onze partners Provincie West-Vlaanderen, Visit Bruges, VLAM, Rederscentrale, het Brexit Adjustment Reserve-fonds en Visgro vzw de campagne 'Visser tot Vork! Proef vis van bij ons' kunnen lanceren".*

De 46 zorgvuldig geselecteerde visambassadeurs, treden op als boegbeelden van de campagne en hebben zich zonder uitzondering geëngageerd om gedurende de volledige maand september aan de slag te gaan met vis van bij ons, aangeland door onze vissers en om de bewustwording bij de consument hieromtrent te verhogen, mede door zich te engageren om het Visserij Verduurzaamt-erkenningstraject op te starten. Ook Eddie Cattoor, reder van de Z.91 Franson, werd opnieuw geselecteerd als ambassadeur.

De campagne sluit af met een slotevent in Port Bleu (Zeebrugge). Op 1 oktober staan in Zeebrugge, op de locatie van de vroegere vismijn, 15 getalenteerde chefs klaar om je smaakpapillen te verwennen met de lekkerste viscreaties. Meer informatie over de campagne is terug te vinden via <https://www.brugge.be/flavourite/vissertotvork>.

BRUGGE

VISSER TOT VORK

PROEF VIS VAN BIJ ONS

SLOTEVENT
01.10
ZEEBRUGGE
PORT BLEU

BRUGGE.BE/FLAVOURITE/VISSERTOTVORK

FLAVOURITE BRUGES
Provincie West-Vlaanderen
VLAM.be
Geïmplementeerd door de Europese Unie

Zee van Smaak (Westtoer)

Op woensdag 6 september presenteerde Westtoer in samenwerking met kustchefs de nieuwe actie rond 'Zee van Smaak'. Dat gebeurde in Restaurant Julien aan de Markt in Nieuwpoort. Met een nieuwe actie rond Zee van Smaak plaatst het provinciebedrijf Westtoer de lokale producten uit de Noordzee sterk in de kijker. Van 15 september tot 15 oktober 2023 zetten 63 kustchefs de 'Zee van Smaak' op hun menukaart. 'Van boord tot bord' is het centrale thema. Alle chefs gaan aan de slag met de drie seizoenvissen uit de Noordzee: rog, inktvis en griet.

Het project is niet alleen een sterke invalshoek om de Noordzeegastronomie aan de Kust te promoten. Zee van Smaak steunt ook de Belgische vissers in Nieuwpoort, Oostende en Zeebrugge die via de vismijnen, de groothandel en de vishandel dagelijks de verse producten uit de Noordzee tot bij de kustchefs brengen. De nieuwe samenwerking met 63 kustchefs benadrukt de unieke gastronomische troeven van de regio. De visserij, de Belgische vissers en de Noordzeegastronomie behoren tot het DNA van de kust.

Westtoer wil met Zee van Smaak een breed publiek inspireren om de kust te ontdekken. *"De kust telt tientallen grote en kleine adressen die verse Noordzeevis op de menukaart plaatsen. Voor Zee van Smaak wordt intens samengewerkt met de visserijsector en de vele chefs langs de Kust: zij zijn de ambassadeurs die elke dag opnieuw een uniek verhaal vertellen"*, aldus Sabien Lahaye-Battheu, gedeputeerde en voorzitter van Westtoer.

Het brede publiek waardeert meer dan ooit producten uit de korte keten. De Belgische vissers zijn een schoolvoorbeeld van deze werkwijze. Zee van Smaak eert het werk en de visie van onze vissers en legt in haar campagne ook sterk de nadruk op het belang van Visserij Verduurzaamt. Daarnaast zorgt Zee van Smaak ook voor authentieke storytelling. De chefs en de vissers hebben allemaal prachtige verhalen te vertellen. Hun passie voor de zee en hun streek staat centraal. Een nieuwe podcast van acht afleveringen presenteert unieke verhalen over deze thema's. Westtoer distribueert de podcast via digitale kanalen. De promotie voor de podcast en de restaurantactie gebeurt via een campagne op televisie, radio en een 'Zee van Smaak'-krant. Alle restaurants en de Zee-van-Smaak-gerechten die ze serveren, staan vermeld op www.zeevansmaak.be

Afbeelding: de campagne 'Zee van Smaak' werd voorgesteld in restaurant Julien in Nieuwpoort. (© Benny Proot)

Marktsituatie in de zeevisserij

JULI 2023

Teneinde seizoenschommelingen te neutraliseren, worden de gegevens vergeleken met de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar.

Dalende aanvoer en aanvoerwaarde doch betere gemiddelde prijzen op Belgische visveilingen

AANVOER

De aanvoer van visserijproducten in Belgische havens door Belgische vaartuigen daalde in juli met 18% tot 851 ton. Hiervan werden 466 ton, d.i. 55%, aangevoerd in de vismijn van Zeebrugge (+3%), 371 ton of 43% in Oostende (-3%) en 14 ton of 2% in Nieuwpoort (sq).

De totale hoeveelheid aangelande demersale vissoorten nam met 18% af tot 737 ton, wat 87% vertegenwoordigde van de totale aanvoer.

De aanvoer van rondvissoorten daalde met 21 ton tot 35 ton. De aanvoer van schol daalde tot 71 ton, terwijl de aanvoer van tong steeg met 8% tot 254 ton. De inktvissoorten stegen met 3% goed voor 65 ton.

AANVOERWAARDE

De totale aanvoerwaarde gerealiseerd door Belgische vaartuigen in Belgische havens, daalde met 14% tot 6,21 miljoen euro. De besomming voor de demersale vissoorten bedroeg 5,82 miljoen euro (-11%), wat overeenkomt met 94% van de totale aanvoerwaarde (+4%).

STIJGERS ↑			DALERS ↓		
Soort	Ton	%	Soort	Ton	%
Zeeduivel	55	sq	Steenbolk	5	-4%
Griet	8	+9%	Kabeljauw	1	-91%
Rode Poon	18	+20%	Schar	11	-13%
Tong	254	+8%	Bot	4	-46%
Hondshaai	32	+4%	Schelvis	10	-42%
Zeekat	32	+55%	Heek	10	-17%
Sint-Jacobsschelpen	15	+69%	Tongschar	23	-19%
			Schartong	99	-17%
			Schol	70	-63%
			Rog	83	-3%
			Tarbot	14	-4%
			Wijting	4	-15%
			Garnaal	14	-68%
			Langoustines	8	-40%

Evolutie aanvoer demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. dezelfde maand 2022

De rondvissoorten brachten gezamenlijk € 71.000 op, een derde minder dan de maandbesomming van vorig jaar in juli.

De schol was goed voor een aanvoerwaarde van € 238.000, een afname met 62% (d.i. slechts 4% van de totale omzet). Voor tong werd een opbrengst gerealiseerd van 4,25 miljoen euro wat 3% lager is dan in juli vorig jaar. Dit komt overeen met 68% van de totale besomming, wat 7% hoger is dan in 2022. Bij de platvissoorten bracht tong-schar € 91.700 op (-19%), schartong daalde met 2% tot € 130.600.

Zeeduivel kende een omzet van € 410.000 (-17%).

De aanvoerwaarde van roggen bedroeg € 207.000, een stijging met 17% tegenover vorig jaar. De opbrengst van de garnalen kende een daling in aanvoerwaarde van 54%. Deze daalde van € 305.000 in 2022 tot € 140.000 in 2023.

PRIJZEN

De gemiddelde visprijs bedroeg in juli 7,30 euro/kg t.o.v. 6,99 euro/kg vorig jaar, een stijging van 4,5%. In de vismijn van Zeebrugge bedroeg de gemiddelde visprijs 7,39 euro/kg (+14%), in Oostende werd gemiddeld 7,19 euro/kg betaald (-4,5%). De visserijproducten in Nieuwpoort brachten gemiddeld 7,32 euro/kg op (-6%).

Voor de demersale vissoorten betaalde men gemiddeld 7,89 euro/kg, een stijging met 8% t.o.v. vorig jaar.

Voor kabeljauw werd 4,28 euro/kg betaald, een prijsstijging van 7%. De prijs voor schol steeg tot 3,38 euro/kg. Per klasse 1-2-3-4 betaalde men respectievelijk volgende prijzen in euro/kg: 8,47 (+18%); 5 (-2%); 3,15 (-9%) en 2,67 (+3%).

Voor onze economisch belangrijkste vissoort tong noteerde men een prijsdaling met 10,5% tot 16,74 euro/kg.

Volgende prijzen in euro/kg werden bekomen per grootteklasse voor tong:

Grootteklasse	Juli 2022	Juli 2023	Evolutie
1	28,70	29,64	+3%
2	25,29	24,36	-3,5%
3	17,87	17,18	-4%
4	16,48	14,93	-9,5%
5	16,26	13,23	-18,5%
Totaal	18,69	16,74	-10,5%

STIJGERS ↑			DALERS ↓		
Soort	Euro/kg	%	Soort	Euro/kg	%
Kabeljauw	4,28	+7%	Zeeduivel	7,42	-17%
Schar	0,63	+2%	Steenbolk	0,53	-38%
Bot	1,23	+11%	Griet	11,92	-13%
Schelvis	1,85	+49%	Rode Poon	1,26	-18%
Tongschar	4,02	Sq	Tong	16,74	-10,5%
Schartong	1,32	+18%	Tarbot	14,81	-10%
Schol	3,38	+3%	Wijting	1,87	-9%
Rog	2,48	+20%	Zeekat	1,79	-65%
Hondshaai	0,37	+18%	Sint-Jacobsschelpen	2,15	-38%
Garnaal	10,16	+43%			
Langoustine	12,17	+14%			

Evolutie prijzen demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. zelfde maand 2022

Vergelijkende zeevisserijstatistiek

JULI 2022-2023

	07/2022			07/2023		
	KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
DEMERSAAL						
ANDERE DEMERSALEN	644	1.054	1,64	611	765	1,25
BLONDE ROG	58.745	156.181	2,66	45.980	137.497	2,99
BOT	19.509	25.161	1,29	4.119	5.037	1,22
DOORNHAAI	767	509	0,66			
DUNLIPHARDER	66	27	0,42	1	0	0,25
ENGELSE POON	2.039	875	0,43	2.390	1.009	0,42
GEVLEKTE ROG	20	37	1,83			
GOLFROG	4	7	1,66			
GRIET	5.472	66.818	12,21	7.711	91.886	11,92
HAAIEN ALG.	1.031	137	0,13	356	63	0,18
HEEK	6.802	16.637	2,45	9.697	23.993	2,47
HEILBOT	228	2.680	11,78	3	40	13,43
HONDSHAAL	35.498	11.488	0,32	32.362	12.049	0,37
HONDSTONG	5.272	7.738	1,47	3.649	5.154	1,41
KABELJAUW	19.644	71.117	3,62	813	3.478	4,28
KATHAAI	7.602	1.914	0,25	4.095	1.222	0,30
KONGERAAL	1.618	1.448	0,90	3.463	1.874	0,54
KOOLVIS	371	395	1,06	12	14	1,23
LENG	366	900	2,46	528	1.218	2,31
LIPVISSSEN	18	6	0,36	25	13	0,50
MUL	7.353	21.304	2,90	8.396	18.922	2,25
PALING	1	10	10,09	5	42	9,26
PIETERMAN	3.872	8.239	2,13	4.342	5.139	1,18
POLLAK	314	1.320	4,21	333	1.533	4,61
RODE POON	10.081	15.219	1,51	17.691	22.333	1,26
ROGGEN ALGEMEEN	218	40	0,18	5	10	2,00
SCHAR	9.128	4.507	0,49	10.796	6.788	0,63
SCHARTONG	60.018	70.843	1,18	98.732	130.618	1,32
SCHELVIS	9.692	17.815	1,84	9.679	17.901	1,85
SCHOL	118.901	358.669	3,02	70.501	238.328	3,38
STEENBOLK	4.022	2.869	0,71	4.751	2.503	0,53
STEKELROG	39.763	61.485	1,55	37.420	69.632	1,86
TARBOT	16.416	202.740	12,35	14.417	213.525	14,81
TONG	216.046	3.843.957	17,79	253.733	4.247.963	16,74
TONGSCHAR	20.930	76.881	3,67	22.816	91.669	4,02
WIJTING	4.772	7.967	1,67	4.100	7.681	1,87
ZANDTONG	989	13.193	13,34	955	10.611	11,11
ZEEBAARS	953	16.797	17,62	571	7.053	12,36
ZEEUVEL	40.625	339.856	8,37	55.197	409.531	7,42
ZEEWOLF	763	2.549	3,34	8	32	3,95
ZONNEVIS	1.992	19.597	9,84	2.335	25.507	10,92
ZWARTE POON	2.812	676	0,24	3.811	908	0,24
ZWARTE ZEEBRASEM	43	57	1,31	58	47	0,81
TOTAAL DEMERSAAL	735.416	5.451.719	7,41	736.459	5.813.586	7,89
PELAGISCH						
HORSMAKREEL	323	208	0,64	234	111	0,48
MAKREEL	6	13	2,19	4	6	1,56
TOTAAL PELAGISCH	329	221	0,67	238	117	0,49
SCHAALDIEREN						
ANDERE SCHAALD.	624	671	1,08	311	333	1,07
GARNAAL	12.193	126.464	10,37	11.050	112.181	10,15
LANGOEST	81	1.658	20,60	76	1.520	20,02
LANGOUSTINE	7.151	77.064	10,78	8.341	101.480	12,17
NOORDZEEKRAB	4.401	26.586	6,04	5.233	21.562	4,12
ZEEKREEFT	425	5.718	13,46	484	6.037	12,47
TOTAAL SCHAALDIEREN	24.874	238.162	9,57	25.494	243.113	9,54
WEEKDIEREN						
OCTOPUS	30.959	32.365	1,05	32.619	21.699	0,67
PIJLINKTVIS	343	1.228	3,58	1.060	1.455	1,37
SINT-JACOBSSCHELP	17.670	49.465	2,80	15.289	32.842	2,15
WULK	9.265	18.450	1,99	4.495	9.085	2,02
ZEEKAT	30.630	62.024	2,02	31.762	56.739	1,79
TOTAAL WEEKDIEREN	88.866	163.532	1,84	85.224	121.821	1,43
EINDTOTAAL	849.485	5.853.634	6,89	847.415	6.178.637	7,29

VOORLOPIGE CIJFERS VERSTREKT DOOR DE DIENST VISSERIJ

Gecumuleerde vergelijkende zeevisserijstatistiek (2022-2023)

	2022			2023		
	KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
DEMERSAAL						
ANDERE DEMERSALEN	4.972	9.254	1,86	5.437	6.548	1,20
BLONDE ROG	374.847	1.149.433	3,07	330.633	1.107.848	3,35
BOT	85.224	73.894	0,87	56.415	67.325	1,19
DOORNHAAI				1.087	808	0,74
DUNLIPHARDER	365	653	1,79	107	73	0,69
ENGELSE POON	248.013	181.933	0,73	215.499	159.256	0,74
GEVLEKTE ROG	1.280	2.553	1,99	20	37	1,83
GOLFROG				34.153	109.837	3,22
GRIET	74.256	960.195	12,93	71.426	927.565	12,99
HAAIEN ALG.	3.548	1.114	0,31	3.809	815	0,21
HEEK	38.478	89.107	2,32	50.132	114.178	2,28
HEILBOT	918	12.022	13,10	262	3.207	12,24
HONDShAAI	299.250	113.318	0,38	309.068	150.509	0,49
HONDSTONG	32.727	43.398	1,33	42.729	54.478	1,27
KABELJAUW	46.194	172.174	3,73	40.189	152.405	3,79
KATHAAI	23.041	11.848	0,51	27.187	15.749	0,58
KONGERAAL	22.797	21.283	0,93	27.845	23.014	0,83
KOOLVIS	1.736	2.571	1,48	615	838	1,36
LENG	8.656	21.981	2,54	7.096	18.517	2,61
LIPVISSEN	1.415	827	0,58	1.033	599	0,58
MUL	57.016	324.112	5,68	79.652	342.204	4,30
PALING	15	147	10,14	17	170	10,29
PIETERMAN	19.215	40.159	2,09	24.062	67.068	2,79
POLLACK	6.594	32.864	4,98	4.632	21.456	4,63
RODE POON	249.838	356.237	1,43	388.916	483.370	1,24
ROGGEN ALGEMEEN	634	165	0,26	1.201	370	0,31
SCHAR	66.400	52.935	0,80	56.197	38.586	0,69
SCHARTONG	292.952	379.171	1,29	352.398	507.332	1,44
SCHELVIS	103.968	139.607	1,34	63.981	117.878	1,84
SCHOL	803.620	2.199.987	2,74	587.827	1.692.213	2,88
STEENBOLK	171.389	106.465	0,62	190.163	131.766	0,69
STEKELROG	274.688	593.914	2,16	271.410	642.654	2,37
TARBOT	90.440	1.503.624	16,63	85.181	1.356.244	15,92
TONG	1.377.502	23.302.193	16,92	1.431.106	25.081.463	17,53
TONGSCHAR	210.933	890.145	4,22	231.248	970.823	4,20
TORSK	149	38	0,26	69	15	0,21
WIJTING	93.703	120.695	1,29	101.422	128.905	1,27
ZANDTONG	19.796	196.525	9,93	13.161	149.733	11,38
ZEEBAARS	11.557	138.956	12,02	15.294	171.310	11,20
ZEEDUIVEL	274.297	2.732.480	9,96	270.008	2.532.657	9,38
ZEEWOLF	11.327	26.343	2,33	1.383	4.931	3,57
ZONNEVIS	12.934	103.782	8,02	17.333	144.865	8,36
ZWARTE POON	8.406	2.321	0,28	9.876	2.361	0,24
ZWARTE ZEEBRASEM	4.014	4.893	1,22	4.382	4.642	1,06
TOTAAL DEMERSAAL	5.429.420	36.115.515	6,65	5.425.704	37.506.671	6,91
PELAGISCH						
ATLANTISCHE ZALM	31	302	9,90	18	190	10,85
GOUDBRASEM	14	38	2,83	15	20	1,41
HARING	10.573	5.075	0,48	7.623	5.228	0,69
HORSMAKREEL	9.170	5.194	0,57	12.012	11.865	0,99
MAKREEL	21.687	35.909	1,66	11.151	27.271	2,45
SARDINE	885	2.290	2,59	71	223	3,15
SPROT	620	1.175	1,90	483	1.755	3,63
TOTAAL PELAGISCH	42.979	49.983	1,16	31.372	46.552	1,48
SCHAALDIEREN						
ANDERE SCHAAL.	6.422	8.197	1,28	8.405	6.597	0,78
GARNAAL	86.306	716.608	8,30	111.876	911.256	8,15
LANGOEST				943	21.659	22,97
LANGOUSTINE	60.919	597.118	9,80	35.480	378.773	10,68
NOORDZEEKRAB	17.751	119.352	6,72	19.504	136.000	6,97
ZEEKREEFT	1.585	25.892	16,33	2.090	32.093	15,36
TOTAAL SCHAALDIEREN	172.983	1.467.167	8,48	178.297	1.486.379	8,34
WEEKDIEREN						
INKTVISSEN	8	24	2,97			
OCTOPUSSEN	112.421	180.863	1,61	118.494	161.011	1,36
PIJLINKTVISSEN	78.535	607.518	7,74	265.023	2.020.237	7,62
SINT-JACOBSSCHELP	279.341	775.324	2,78	432.571	1.054.291	2,44
WULK	45.271	30.565	0,68	54.921	89.194	1,62
ZEEKAT	686.157	2.847.494	4,15	1.308.731	4.262.432	3,26
TOTAAL WEEKDIEREN	1.201.731	4.441.787	3,70	2.179.741	7.587.174	3,48
EINDTOTAAL	6.847.113	42.074.452	6,14	7.815.114	46.626.776	5,97

VOORLOPIGE CIJFERS VERSTREKT DOOR DE DIENST VISSERIJ

Met dank aan onze adverteerders

p. 2	DB Matic	p. 12	Scheepsherstellingen Ketels
p. 2	Vlaamse Visveiling Zeebrugge & Oostende	p. 12	Van Eygen brandstoffen
p. 4	Stedelijke Vismijn Nieuwpoort	p. 20	BMT
p. 4	De Boer Marine	p. 20	Padmos
p. 6	Radio Holland	p. 24	Maaskant
p. 6	Gardec	p. 24	VVC Equipment
p. 8	Vanquathem-Lombaerts-Eggermont		
p. 8	Besox	achterblad 3	Kramer machines
p. 10	Vebatrans		KI-BO
			BEMA
		achterblad 4	Zeevissersfonds-PREVIS

ENGINEERING FABRICAGE ONDERHOUD REVISIE

Machinefabriek Kramer BV

Oostzeedijk 4a
4486 PN Colijnsplaat
Tel. +31 (0)113 693010
info@kramermachines.nl
www.kramermachines.nl

AUTOMATISCHE WORMMETEL VOOR CLAMBEREN

AKK300 COMPACT

MOSSELEN OESTERS MESHEFTEN VIS GARNALEN NOTEN THEE ZADEN

TWEEDEHANDS
SCHEEPSMATERIAAL
EN VISSERIJARTIKELN

DIVERSE SOORTEN
DYNAMO'S
MOTOREN
COMPRESSOREN
SEPERATORS
HYDROFOREN
BLOKKEN
KATROLLEN

OP ZOER NAAM EEN SPECIEF PRODUCT
WIJEN GERNST CONTACT OP.
DAN HELPEN WIJ U GRAAG VERDER.

+31653176888
www.kibo-urk.nl

FOKSDIEP 24 | B321MK | URK

Scheepsbouw
Scheepsherstelling

BEMA^{bv}

Nieuwe Werfkaai 1 • Oostende

☎ 0477 315 415 • ☎ 0477 335 435

✉ bema.jl@skynet.be

Rederscentrale

**Hendrik Baelskaai 20, bus 0.2
8400 Oostende**

Tel. 059 32 35 03

Fax 059 32 28 04

E-mail: info@rederscentrale.be

Openingsuren:

Maandag t.e.m. vrijdag van 8h00 tot 17h00